

Dominica tertia aduentus

fecit vir fuit oibz ruitio z sciētis plen⁹. z cū xps
ē pcept⁹ tūc iohes lz pfect⁹. s. ser mēsu eēt: nō fuit
tū subito vt xps i vtero format⁹: s. fm cōem cur
sū nature put alij. xl. dieb⁹ fuit pfectus z aniar⁹.
Sic xps dicit an⁹ fact⁹. i. citi⁹. s. subito pfect⁹: s. hūa
nitate i oibz organis corpis q̄s iohes. Seq̄t. Lu
tus inq̄t nō sū d. zc. Dico. dic ad Eusto. q̄ xps
nūq̄ fuit calciat⁹. ipe ei portare calciamēta apo
stolis phibuit Lu. x. z ipe cepit p̄mū facere q̄ do
cuit Act. j. g. zc. Jōq̄z hec ē locutio methaphori
ca q̄ designat iohes se nō eē dignuz exhibere xpo
minimū obsequiū. Nā s. cōez modū loq̄ndi cū
aliq̄s putatē suā z alteri⁹ excellētiā vult erp̄me
re solz dicere. Nō sū dign⁹ rāgere solulares eius
Nec miz q̄ s iohes dixit qz hō q̄stūciū q̄ magn⁹
cōpat⁹ xpo dō nihil ē nisi puluis z cinis. Tandē
vbi hec facta sint subdit q̄i berbania. nō qdē illa
q̄ ē ppe hierlez vbi lazar⁹ fuit resuscitat⁹ p xps: s.
in alia ei⁹ nois vicz berbania q̄ ē sup iordanē. iō
ad s designādū subdit. Trās iordanē. vbi erat
iohes baptisanz. Er ist⁹ accipe o tu simplex hō
hec documēta. Primuz q̄ hūiliter te recoḡscere
pctōrē idignū mltū dō placz z magni meriti lo
cū bz. Nā L. h. y. f. dic. q̄ iohes in nullo ope tātuz
meruit sic i hac hūilitate tā pfūda. Un sic b. x. go
maria p hūilitatez p̄cipue meruit vt eligeret in
matrē dī. Luc. j. Resperit hūilitatē an. s. zc. Sic
iohānes in sua hūilitate a xpo p oibz cōmēdat.
Matth. x. In natos muliez zc. D q̄ pctōr hūi
lia te ad p̄niam z p̄fessionē pctōr. Scdm do
cumētū q̄ hō sūmas gr̄as agar dō p eo q̄cū nō
eēt dign⁹ sola ei⁹ vestigia pedū rāgere: z tū xps i
tātū nob p̄descēdit q̄ nō solū rāgere cōcedit spēs
sacramēti eucharistie: s. i eo se totuz dat nob ad
gustādū dē n̄. Jōq̄z maxime dz se hō cauere a
pctis z offensa dī. Nā si hō solū semel i tota vita
sua videre haberet eucharistiā: adhuc ob hono
rē ei⁹ deberet tota diligētiā se custodire p totā vi
tāz a pctis. q̄ro magis cū quotidie videat z ali
quādo cōmunicat.

Dñica tertia Aduē⁹ Sermo primus de xpi
aduētū ad faciēdū iudiciū formidabile i morte.

De equi post

me vētur⁹ ē Job. j. z i euāgelio hodie
no. Q Sic dic Ber. in qdā fimo
ne tria sūt inq̄t maxie terribilia hōibz. vicz mors:
iudiciū z gehenna. Quid ei horribili⁹ morte. qd
terribili⁹ iudicio extremo. qd itolerabili⁹ gehēn
na. Et qz scim⁹ q̄ xps dñs vētur⁹ ē ad iudiciuz
nō solū finale z generale: s. etiā p̄tictare. iuxta il
lud Neb. ir. Statutū ē hōibz semel mori. post s
aūt iudiciū. Un z Eccl. xxxvij. hortat scriptura d.
Mōr esto iudiciū mei sic en̄ erit z tuū. Et loq̄t
de iudicio mori. Un subdit. Nihil heri. i. d̄ p̄e
rū. o. n̄bi hodie zc. Quaz autoritatū q̄libz p̄e po
ni p̄ thēmate hō fmōis. Lū ḡ vt p̄misi iudiciū

sim⁹ in morte a xpo dño. maxie debem⁹ timere
z ad p̄niam festinare in p̄nti vt euadere possim⁹
terrores futuri iudiciū vtriusq̄: ac penas intole
rabiles gehēne. Ideo qz ecclia his dieb⁹ fr̄q̄nter
mētionē facit d̄ xpi aduētū vt certos reddat nos
q̄ sic xps venit in carnē: ita vētur⁹ ē certitudina
lit etiā ad iudiciū. Dic ḡ iohes de xpo. Jpe sez
xps ē q̄ post me vētur⁹ ē. vicz i carne z tādē i iudi
cio. S. qz in s̄ fmōe intēdo adhuc p̄ter p̄dicta i
dñic⁹ p̄cedētibz tractare de formidabili iudicio
p̄ticulari qd̄ erit i hora mori. Jō de ipō tria m̄
steria p̄seq̄nter p̄ s̄ fmōe notem⁹ fm̄ q̄ hec tria
plurimū formidabile reddūt hoc iudiciū.

Primū de iudiciū duricia vlt̄ ei⁹ austeritate.
Scōz d̄ flebili mēsticia vlt̄ multiplici anxietate
Tertiū de finali snia z ei⁹ terribilitate.

Circa p̄mū de duricia vel austeritate iudiciū p̄i
culari p̄siderādū ē q̄s dure z austere agē hoc iu
diciū in morte: z q̄les hoies duri⁹ iudicant⁹ ipō
iudiciū examie. Er vt hec mag⁹ clarescāt aliq̄ q̄st
ones p̄tractāde occurrūt.

Prima de pctōribz respectu alioz.

Secda de infidelibz respectu xpianoz.

Tertia de rectoribz respectu subditoz.

Prima q̄stio de pctōribz. erq̄ claz z certum ē q̄
pctōres q̄ p̄niam agere noluerūt q̄m⁹ z duri⁹ iu
dicant⁹ q̄ iusti. d̄ hoc nlla q̄stio ē. s. i hoc q̄stio oc
currit. Utz hō habēs q̄ue pctm̄ de q̄ nō tenet cō
sciētia si mori i tali pctō eq̄ dure iudicet z dānet
sic hō pcti sui p̄ca⁹ Rō q̄stiois ē. qz. j. Job. iij. scri
bit. Charissimi si cor n̄m nō resp̄derit nos si
ducia habem⁹ ad deū. z q̄cqd̄ petierim⁹ accipies
mus ab eo. S. in p̄mū scribit z p̄ls. j. Cor. iij.
di. Nihil mihi p̄ca⁹ sū: s. nō in hoc iustificat⁹ sū.
q̄ aūt iudicat me dñs ē zc. Quid ḡ d̄ h̄ tenēdū sic
valde vtile ē scire. Rūdet fm̄ doct. plura p̄ticta
p̄ r̄nsōe ponēdo hic. Primū ē qd̄ dic Bonauer.
sup. ij. di. xxx. ar. ij. q. j. q̄ in his q̄ sūt mala s. se
z certū ē eē talia q̄ dei p̄cepta nō p̄t alq̄ mō ob
ligare p̄cia quēq̄. nec etiā talia facientē excusa
re p̄t de hoc q̄ nō habuit p̄ciaz: s. eq̄ dure tal
iudicat corā dō z dānat. qz tenebat scire p̄cepta
z cauere mala fm̄ se etiā ex lege naturali innata
oibz hōibz. Exēpli gr̄a. mlti sūt q̄ nullā sibi p̄ciē
nā formāt de heresi tenēda z de sup̄stitōibz. Ml
ti etiā de occisōe innocētū vel martyz. de q̄bus
Job. xvi. Dis q̄ iterficet vos arbi. obse. se p̄stare
dō. Mlti etiā inuestitu z ornatu inrētōelasciue
puocātis alios ad p̄cupiscēdū luxuriose nullaz
tenēt p̄ciam. Itē alij in acq̄rēdis rebz iniuste. In
vsur: rapinis: iudiciis iniq̄s. z sic de alijs pote
ris exēplificare p̄ singula pctā mortalia. In tali
bus ḡ p̄ generali regula tenēdū est q̄ danant eq̄
dure in iudicio dei: licet homines aliter putent.
Scdm p̄ctum qd̄ ponit vilhel. parisiē. et
Petr⁹ de tharañ. q̄ si hō nō facit diligētiā hūa
nit⁹ sibi possibilē z debitū in examinādo p̄ciam
z ac⁹ suos ac vitāz z mores nō min⁹ dure iudic

cas r dāna f d q iudicio. nec excusat eū i grātia. q̄a
 talis fuit i grātia crassa r supina vel etiā affecta/
 ta vt p̄t̄ de illis q̄ nolūt audire v̄ba dei ne coḡ/
 scāt q̄ p̄c̄m̄ sic h̄ vel illd̄ facere. de talibz. j. Lor.
 xiiij. Ignorās ignorabit. Un̄ Grego. xxxviij. dis.
 c. Qui ea m̄q̄t̄ q̄ dī sūt sapiūt a dño sciunt. r q̄ ea
 q̄ dei sūt nesciūt. a dño nesciūt. r q̄cūq̄ stult⁹ ē in
 culpa. erit sapiēs in pena. Decibi. Un̄ in talibz
 plona accipit illd̄ Ap̄li. Nihil mihi p̄c̄a sū. i. nō
 remordet me p̄c̄a de aliq̄ p̄c̄o. s̄z nō in h̄ iustifi
 cat sū. Horra. i. nō iō me iustuz reputare debeo
 q̄ p̄t̄ ē aliq̄ delictū in me oculuz q̄d nescio. p̄s
 Delicta q̄s itelligit. Proinde timēdū ē hoi si nō
 facit diligētia examinādi. **R** Tertiu p̄c̄tū
 fm̄ p̄dictos docet. q̄ si hō fac̄ debita diligētia hu
 manit̄ sibi possibilē in examinādo r p̄tos p̄suz
 lēdo nō derelinq̄t a do nec in iudicio p̄denat. im
 mo dicit q̄ nō sic possibile vt tal̄ moriat̄ i p̄c̄o
 mortali q̄n sibi deducat h̄ p̄c̄m̄ ad noticiā. aut
 dabit a do sibi general̄ p̄c̄itio p̄ quas illd̄ p̄c̄m̄
 delet. sic narrat Greg. iij. dyal. de q̄dā q̄ ad extre
 mā horā p̄ducat orauit deū vt sibi reuelaret q̄c/
 q̄d in eo p̄c̄i eēt de q̄ rite absolut⁹ nō eēt. cui mor
 vnū p̄c̄m̄ q̄s i auribz isonuit d̄ q̄ mor p̄fessus ē
 r sic felicit̄ emisit sp̄m̄. Et q̄ p̄t̄ q̄ valde vile ē q̄
 morti p̄p̄nq̄ntes monēat̄ ad generalē oim̄ p̄c̄o
 rū p̄c̄itōz. q̄z h̄ hō possit certitudinalr scire se ali
 q̄n eē in p̄c̄o. tū nō p̄t̄ eē cert⁹ sine dī reuelatiōe.
 si scz fuerit vt p̄t̄. Sic ḡ facta sufficiēt̄ discus
 siōe si nō rep̄hēdit nos p̄c̄ia fiducia habem⁹ ad
 deū. r h̄ voluit iobes vbi s̄. Et sic patet resp̄sio.

S Secda q̄stio vtz dñs iudicio iudicio distri
 ct⁹ iudicet r dur⁹ dānet xp̄ianos q̄s ifideles an
 ecōuerso. Ad q̄d rñdēt doc. tres. Prim⁹ ē Petr⁹
 ap̄l's. ij. cano. c. ij. di. q̄ q̄s sup̄at̄ ē: hui⁹ r fu⁹ ē
 scz p̄c̄i. Si em̄ refugietes coinq̄natiōes mūdi in
 cognitōe dñi iesu his rursū iplicati sup̄ant̄ facta
 sūt eis posteriora deteriora p̄oibz. meli⁹ ei erat
 illis nō aḡscere viā vitat̄ r iusticie q̄s post agniti
 onē retroz sū p̄uertit ab eo q̄d illis traditū est sc̄to
 mādato. Decibi. Et sic p̄t̄ q̄. s. mali xp̄iani q̄u⁹
 hēbūt. Sc̄do doctor Urban⁹ papa. xij. q. j. c. sci/
 mus. dic̄ sic. Braui⁹ puniūt̄ q̄ votū fecerūt aut fi/
 dē p̄ceperūt. s. xp̄ianā. r voeuz nō p̄fecerūt. aut in
 mal' vitā finierūt q̄s illi q̄ sine voto aut fide mor
 tui sūt. r tū bōa egerūt. Decibi. Et q̄ etiā patz q̄
 mali xp̄iani q̄ fidez vouerūt r inf xp̄ianos mali
 sacerdotes r mali religiosi dur⁹ iudicant̄ r dā/
 nāt. Tertio doctor Aug. de vita xp̄iana dicit sic.
 Nō in h̄ noie tm̄ q̄ xp̄iani sum⁹ r dicimur blan
 diamur nob: s̄z p̄ h̄ etiā nos iudicādos credā⁹ si
 nob frustra vēdicem⁹ nomē alienū. Dec Aug⁹.
 Et q̄b⁹ o tu p̄c̄o r xp̄iane p̄sidera q̄s durissimū ti
 bi fiet iudiciū si nō penituer⁹ p̄ oibz paganis. tū
 qz maiora dona ḡraz accepisti. p̄ q̄b⁹ i grāt⁹ eti/
 stes odiū reddidisti. tū qz sanguine xp̄i q̄ redēpt⁹
 stes p̄tēp̄sisti r diabolo fuiuisti. tū qz votū xp̄iani
 tar̄ i baptismo factū violasti. tū qz nomē xp̄i fal

so usurpasti. Age ḡpnāz. Sz di. Nūqd̄ ḡ me
 li⁹ foret eē oino paganū q̄ xp̄ianū maluz. Rñr
 fm̄ Lbo. ij. q. de fide. q̄z p̄ p̄c̄is actualibz ḡ/
 ui⁹ iudicet r puniat xp̄ian⁹ q̄s pagan⁹ ceter⁹ p̄ibz
 i eo dē p̄c̄o. m̄ p̄ ifidelitate q̄u⁹ punit̄ pagan⁹. r
 sic meli⁹ ē fore xp̄ianū. Et qz si nūc vult xp̄ianus
 salubrit̄ p̄ penitere r sic euadere. **T** Tertia
 q̄stio vtz rectores r dñi ac diuites r plati q̄u⁹
 iudicēt p̄ subdit⁹ r paup̄ibz. Ad h̄ clara est rñsio
 sc̄pture Sap. vj. di. Iudiciū durissimū his q̄ p̄/
 sūt fiet. Exiguo ei. i. hoi pui stat⁹ p̄cedit̄ mis̄cor/
 dia. potētes aut̄ potēnt̄ tormēta patiēt̄. Sz q̄re
 h̄. Rñdēt q̄ p̄mo qz maiora r plura bōa in p̄n/
 ti a do accepit in tp̄alibz. iō maḡ grati eē debe/
 rēt. s̄z ip̄i abusi sūt diuitijs r h̄mōi. iō de talibus
 Ap̄o. c. xviij. Quātū se glorificauit r i delictijs fuit
 tāntū illi date tormētū r luctū. Sc̄do qz illi nō so
 lū de p̄rijs culpis: s̄z etiā de p̄c̄is subditorū q̄
 nō correxerūt iudicari h̄nt: vt dic̄ Beda. ix. q. iij.
 Ep̄o. Nec sufficiāt. O ḡreges. o p̄ncipes. o ecclia
 stici plati. o q̄z supiores. o diuites attēdite Nie
 ro. q̄ Iouinianū clamātē dicēdo. Quāto altius
 nūc tollimur: tāto vtiqz cit⁹ r pic̄osi⁹ morimur
 nec ē tāti gaudij excelsa tenuisse. q̄nti meror⁹ erit
 de s̄blimioribz corruisse. Nec ille etiā sup̄ Ezēb.

U Circa sc̄dm̄ de flebili mesticia r anxietate
 q̄rit. vtz aia q̄z de cōi lege statim post exitū a
 corpe hēat murari ad maximā flebilē mesticiā p̄
 timore iudicij r mltiplici anxietate. Ad h̄ rñdēt
 fm̄ dictamā m̄grī Henri. de Bassia in lectura
 sup̄ Gen. q̄ sic. Et declarat̄ hoc

Primo de aiabz infidelitū.
 Secundo de aiabz saluandoz.
 Tertio de aiabz dānandoz.
Primo de ifidelibz. qz talitū aie cū recedūt d̄ corp̄/
 bus statim videbūt se deceptas suis erroribz r les/
 ctis q̄b⁹ i vita adheferāt. qm̄ p̄uerēt sup̄ se clara
 cognitōe r sup̄ alias res r n̄ repient ea fieri q̄ va
 ne spabāt r sentiēt̄ p̄ exp̄ictiā q̄ nō ita agat̄ cū eis
 sic credebāt. r sic orit̄ i eis maxia tristitia r angu
 stia flebil'. Sic exemplū: machometici spant̄ cū
 suo machometo i padiso locari r gaudere. iudei
 spant̄ cū p̄iarchis ponti. Multū etiā gētilēs cre/
 dūt q̄ sic aie iumētōz: sic morte corūp̄tū. nec ali
 q̄d mali passuri sint. Un̄ tūc vidētes se deceptos
 dicere hēbūt illd̄ Sap. v. Errauim⁹ a viā vitat̄
 r iusticie lumē n̄ illuxit nob. lassati sum⁹ i via ini
 q̄tat̄ r p̄ditōis. Ue ḡ r ve nob. Sc̄do d̄ saluā
 dis. qz scūt statz se ad iudiciū fore vocatos r ne
 scūt an ad purgatorij penas q̄s scit̄ eē acerbissi
 mas sentiet̄: an imēdiate ad celū. qz adhuc in/
 certe s̄ d̄ cōi lege donec snia det̄ an scidat̄ i horre
 dos cruciat⁹ iferni. p̄ q̄d vebemētī p̄c̄itiorē
 r flebili mesticia. r qz videbūt eē demōes occur/
 rere ifidiātes. Tertio de dānādis potissime oñ
 dī p̄ pl'a formidabilia r flebilia q̄ eos p̄tūc cir/
 cūdabūt. Sz qm̄ erēpla simplicit̄ maḡ plūt r
 pl' mēorie cōmēdant̄. iō ad bec ostēdēda des̄cti

Dominica tertia aduentus

hem⁹ hic. **X** Exēplū qđ habet in epla Cyril
li p̄tarche hierosolymitani ad Aug⁹. de miracu
lis sancti Hiero. breuiādo. vbi dicit qđ orta fuit qđ
dā heresis. qđ scz aie separe a corpe añ die finalis
iudicij generalis nō essent in celo p̄mā deuel in i
ferno cruciāde s; post iudiciū. z qđ nullū ess; pur
gatorij aiaz. Hecsi hac crebescēte Lyrill⁹ p̄i
archa p̄dic⁹ cū alijs ep̄is tristatari indixerunt ie
iunij; triduanū z oīones faciēdas catholicis.
z die tertio beatus Hiero. appuit Eusebio disci
pulo suo: iubēs vt Lyrillo diceret qđ die crastino
p̄uenirēt oēs fideles z etiā ill⁹ secreti hoies in vñū
ad eccliam p̄sepis dñi vbi nat⁹ fuit xps z vbi se
pultū ē beati Hieronymi corp⁹. illucq; triū ho
minū in ip̄a vrbe defunctorū cadauera depozita
renf. randēq; sacco cilitinū qđ inq̄t vtebar pones
ru Eusebi sup illa cadauera tāgēs z imperās ex
pte dei vt aie ad corpa redeāt acvifa z expta testi
ficent. z statim inq̄t vite p̄stine reddent. z hāc be
resim ra dicit⁹ extirpabūt. Sic p̄ oīa fecerūt z il
li resuscitati sūt z narrauerunt singuli quō post
exitū aie fuit qđlibet cor. p̄sentat⁹ iudici cūtra sci
enti z ip̄m iustissimū inq̄t qđlibet nostruz cogno
secbat. Neū quā sententiā p̄stolabamur: etiā nūc
p̄ter ill⁹ memoriā formidamus. Quis tā nihil
adesser nisi sententiā publicari qđ p̄cōrib; digna
dat. s. ad dānationē. Ecce inquit gl̄iosus Hiero.
cū cē splēdidior astris cū b. iohē baptista: ac
beato petro ap̄lo z ingēti multitudine angeloz
comitat⁹ ad iudiciū thronū veniēs nostrā sentē
tiā suspēdi modico tpe sibiq; nos dari ob reue
rentiā z deuotionē quā sibi p̄tuleram⁹ dñi viuē
rem⁹: z vt voluit ip̄trauit. Deinde nos secū du
cēs om̄i illa vallat⁹ societate ad celū vbi fidelitū
aie gl̄ia p̄petua fruūtur qđ ibi gerebant vt redde
rem⁹ testimoniū declarauit. Post hec ad purga
torij z ad infernū ducent. nō solū ea qđ ibi erāt in
dicauit: sed voluit vt penaz exp̄ientiā pbarem⁹
His sic pactis hora qđ Eusebius nostra cadaue
ra sacco beati Hieronymi tetigit: gl̄iosus Hiero.
nobis impauit vt ad corpa redirem⁹: z d̄ his
qđ videram⁹ testaremur. p̄mittensq; nobis qđ vi
gesimo die si de pctis nostris penitentiā agerem⁹
debitā vnacuz beato Eusebio p̄dicto migraturi
essem⁹ in celū. z sic postea egerūt qđ p̄ illos. xx. di
es maximis fletib; penitentiā tenuerūt. z die vige
simo cū brō Eusebio ex hoc seculo migrauerūt.
Sicq; heresis illa extirpata ē. Ad p̄positū qđ fle
bilis z multiplicia mala eueniāt pctōrib; in mor
te isti resuscitati ad interrogaciones Lyrilli p̄dis
ci plura narrauerūt. qđ sūmarie recolligēdo bre
uiter p̄sequimur aliq̄b; sup addit⁹ ex doctorū dice
vt materie satisfiat. Primū est amara abscessio
Nā vn⁹ illoz resuscitatorū flēs dixit corā alijs qđ
aia sua in relinq̄ndo corp⁹ tā gūit amare z acer
rimo dolore abscessit qđ mēs hūana nō sufficē ca
pere q̄nte fuerūt p̄ssure z angustie nisi inq̄t ego
ip̄e exp̄ientiā didicisses nō credidisses. Scōm est

bonoz oim depditio. qđ videbūt qđ didicēt gr̄as
baptimalē z oia bōa opa. z sic vidētes se nudos
habētib; x̄tū p̄fidentē z tristatū qđ taz nudi
debēt appere corāz oclis xpi z angeloz ei⁹. Sic
hō nud⁹ z viliē vestit⁹ p̄fūdū cōpere i p̄spectu re
gis. Un tali dicit xps vel angel⁹ ei⁹ illd̄ Math.
xxj. Amice quō huc irasti nō h. v. n. zc. Tertij
ē criminū cōclamatō. Un idē in epla p̄dicta di.
qđ cū p̄tati fuisset⁹ inquit corā iudice ita cla
ra erāt minia n̄raz cogitationū z oia pctā qđ to
to tpe vite gessim⁹ in p̄ntia cūctoz astatiū appe
bat qđ nullaten⁹ p̄dicere poteram⁹. z ip̄i mala no
stra vndiq; iudicij vidētā acclamabāt. nec vllū
pene bonū appebat qđ d̄ mificoz die sparem⁹. et
sic p̄fūdebamur. Quartū ē demonū insidiator
horribilis visio atq; accusatio. Un idē dicit. Ad
ueniēte inq̄t mori mee hora tāca in loco in qđ ia
cebā affuit terribil⁹ mltitudo demonū qđ nume
rari nō poterāt. qđ aspectu nil horribili⁹ penosi
usq; pōt cogitari. **V** Pot⁹ em̄ qđlibet hoim
flāmis ardētib; se arsuē expōeret q̄soz formas
p̄ctū oclis aspiceret. illi oia qđ p̄perauit z locuz et
modū z tps declarabāt suadētes vt scz despare
z accusabāt. z sic qđ iudex ageret formidando p̄
stolabamur. Quintū ē exp̄obratōis. a. dei angel⁹
z ab ip̄o iudice xpo. de qđ dicem⁹ infra. Sextū
ē finalis sentētie imutabilis dānatio. de qđ infra.
Septimū gūissimaz penaz ineffabilis crucia
tio. Nā idē die. qđ oīno ineffabiles z incogitabi
les sūt pene in inferuo z etiā in purgatorio adeo
qđ si oēs pene z tormēta hui⁹ m̄di a p̄ncipio mū
di vsq; finē deberēt aliquē sine remedio cruciare.
mallet qđlibet qđ illas exp̄ientiā nosceret p̄ligere vt
scz oib; penis q̄s h oēs hoies ab adā singillatiz
vsq; i finē mūdi p̄tulerēt q̄s n̄mō vno die i infer
no minia pena vel in purgatorio tozq̄ret. Neū
inq̄t cur hec nō curāt mortales hoies. heu cur nō
plāgūt mirādū ē. si em̄ scirēt nō peccarēt.

Z Circa tertij definali snia vidēdū ē qđ tri
bili modalitate in h iudicio p̄tictari snia p̄erat
p̄ aias maloz hoim. Et breuif nota d̄ h qđ recol
ligēdo ex scriptur⁹ z doctorū dictis. post p̄dicta fe
ret snia amarissima z tribil⁹ qđ erūt p̄cipue tres
flebiles amaritudies. **P**ria erit exp̄obratōis.
Nā vt i p̄dicta epla legit vn⁹ illoz resuscitatorū
dixit Lyrillo in f̄alia. qđ vicz dñi statēt añ iudicē z
pctā corz ac demōes illos accusassent. tūc āgeli z
br̄i qđ astabāt exclamabāt eos dignos supplicio
Die qđ z deuote cogitare possum⁹ quō tūc xps vl
ei⁹ cōmissari⁹ angel⁹ loq̄t aie xp̄iane reprobe ob
iurgādo eā z exp̄obradō. sic z i generali iudicio
corā oib; faciet. z hmōi vba fm Aug. ser. d̄ aduē
tu dicit. Optoz audi nūc qđ die xps. Cur tabna
culū qđ in te mihi consecrauerā luxurie sordibus
polluisti. Cur inquit me criminū tuozū crucifi
xione affuisti. Grauior enim apud me est pecca
toruz tuozū iniuria qđ crux illa in qua pro te pe
penderaz. ego p̄pter te z p̄pter homines de celo

descedi carne suscepti. et xxxij. annis obprobria multa et vitupera toleravi. captus et flagellatus fui. pro te dura passione et mortem sustinui. et hec oia prepsisti et me peccatis offedisti. Quoties te monui et volui medicamenta tibi prestare peccatorum et penitere noluisti. ideo dignum et iustum est ut audiaturus sis cum copulatis tuis. Discedite a me maledicti in ignem eternum. hec sunt Aug. Tunc oes que aderunt angeli clamabunt. Vere dignum est tale tradi. scilicet supplicio pro tanta ingratitude. O infelix et miserum me peccator. quod tunc maledicis. posses petere forsitan ut peccet tibi saltem una hora ad penitendum. Sed tunc tibi dicebat. plus erat. si in vita tempus penitentie et misericordie. nunc iam est tempus iusticie. iuxta illud psalmi. Quando accipio tempus ego iusticias iudicabo. Secunda ergo amaritudo sequitur. videlicet maledictiois. Nam idem angelus commissarius iudex statim dicit. Nonne scis que scripsi est. Ecce. xlj. De vobis viri impij que dereliquistis legem altissimi: et si nati fueritis in maledictione nascemini. et si mortui fueritis in maledictione erit pars vestra. hec ibi. Quia autem tu natus es in maledictione peccati originalis. sed in baptismo ablutus es et tandem vitam tuam in peccatis polluisti: et sic in maledictione ire dei vixisti versus ad mortem: ideo nunc in maledictione posita est pars tua. maledictus ergo sis a deo. maledictus a christo. maledictus a spiritu sancto. maledictus a me et ab omnibus angelis. maledictus sis a dei matre et ab omnibus sanctis apostolis: martiribus: confessoribus etc. Tunc denique sequitur Tercia amaritudo. scilicet finalis damnationis que dicitur. Ecce finis hec est a christo iudice que te lata. ut videlicet tradaris tormentibus demeritis et eternis ignibus cruciatus sine fine. Heu heu que crudelis statim illa animam rapit demones et deducit ad inferna. O peccator primissime et luge nunc in pena tua peccata ne peas in morte hora. ve ve tunc erit hominibus habitabilis terra. Unum rogamus dominum iesum ut nos custodiat et det gratiam etc.

De eadem dominica Ser. ij. de christi adventu ad faciendum iudicium discretiois et remunerationis in hora mortis.

Enturus est qui

ante me facit etc. Job. j. et i euage. bodierno. Nunc diebus ecclesia agit de adventu christi in carne et ad iudicium. A Sed quia secundum Rich. descedit vic. sicut Aug. sup ps. Christus venit in mundum ad faciendum triplex iudicium. Primum discretiois. scilicet fideles ab infidelibus discernit. de quo Job. xij. Nunc iudicium est mundi. Hoc iudicium quotidie celebrat et occultum et hominibus insperabile. scilicet que hunc eligat et illum deserat. Et idem quotidie timendum est nobis ne pro peccatis deseramus a deo et reprobemur in huius dieo discretiois que quotidie fit super capita nostra. Secundum iudicium est punitionis que celebrabit in hora mortis iudicio particulari: et perfectum in fine mundi iudicio generali. de quo Mar. xvj. Tunc reddet

unicuique secundum opera sua. Et Eccl. xlvj. Ante iudicium interroga teipsum: et in conspectu dei iuvenies propiciationem. Tercium est iudicium remunerationis que celebrabitur in celis. Primum duo inducunt timorem. Tercium accedit amorem. Rich. Unum in huius sermone alia mysteria declarata in precedentiibus introdo iam agere de iudicio videlicet triplici predicto in quantum hominum iudicia bene fieri hora mortis: sed huius thema preacceptum. id est quod habetur de christo. scilicet que factum est ante iobem: imo ante omnes sanctos et angelos ac creaturas. que prepositum omnibus etiam secundum humanitatem christi vnitatem et iudex vivorum ac mortuorum constituit. id est huius ante iudicium facta mysteria norabitur.

Primum de adventu christi ad iudicium discretiois secundum de accessu anime ad iudicium mortis.

Tercium de solatu anime bone pro iudicium remissionis. B Circa primum de christi adventu ad iudicium discretiois discretiois sic ipsemet dominus iesus testatur Job. ix. di. Ego in iudicium in hunc mundum veni. Lyra dicit quod huius accipit iudicium predestinationis et premeritois que erit in secundo adventu christi. sed iudicium discretiois creditur a non creditur: et bonorum a malorum. Queritur quibus modis christus dominus in suo iudicio discretiois fecerit bonos a malis. Nimirum experientia certa videtur in hac vita quod boni et mali in omnibus generis generatim ac operibus bonis de genere et spiritibus ac aduersitatibus eque conveniunt et coincidunt. Et huius etiam scriptura testatur Eccles. ix. d. Sunt iusti atque sapientes et opera eorum in manu dei et tamen nescit homo vixit amore vel odio dignum sit: sed oia in futurum fuant incerta. eo quod vniuersa eque eveniant bono et malo. iusto et ipso: sic bonorum ira et peccatorum pro iurum ita et ille que vixit delectat. id est multum assertive iuratur. ut exponit Lyra. et idem inquit non potest a nobis distinguere que est acceptum deo et que non per aliquod preteritum bonorum in hac vita. sed in futurum fuant. que tunc manifeste videbitur que deo acceptat et diligit et que non. quousque autem non possim nos discernere et certe scire huius dei iudicium: nec de nobis metipsis nec etiam de alijs a fortiori via humana: possumus tamen huius lyra huius aliquas precuras precipue ex diuina reuelatione saltem in scriptura sacra diuinitus inspirata. Expedire quibus nobis et utile est scire modos discernendi et obviare ut possim evitare ne iudicemur et deputemur a christo in sortium et nuem reproborum. Aduertendum quod ex scriptura colligendo reperitur et traditur a doctores plures modi quibus in iudicio christi discernentur boni et a deo dilecti a reprobis et boni eligentur in preteritum christi. mali autem in partem diaboli. Primum in modo creditur. Secundo in modo viuendi. Tercio in modo finis. Quarto in modo retribuendi. Primum in quantum in modo creditur per quem modum discernentur creditores ab infidelibus. nam sine fide impossibile est placere deo. Heb. xj. et Mar. xvj. Qui crediderit et baptizatus fuerit. saluus erit. qui non crederit. perditionem. Nunc christus dicit Job. iij. Hoc est iudicium que lux. id est christus venit in mundum. scilicet carne assumendo et salutem operando. et dilexerunt homines magis tenebras scilicet infidelitatis perligendo que lucem. que dicitur secundum Lyram In hoc habent manifestas causam damnationis. Hoc modo discernendo iudicabit christus omnes hereticos et scismaticos et perversos in parte

Dominica tertia aduentus

demoni. Un̄ Aug^o. de fide ad Petru. z extra de here. ca. firmissime. ait. Tene z nullaten^o dubites oem hereticū vel scismaticū cū diabolo z angelis ei^o eterni ignis incēdio p̄cipiādū nisi añ fi nē vite fuerit catholice incorpat^o eccl^e. Scđo inf̄ credēs discernet xps z iudicat in mō viuendi. Nā q̄ bñ viuūt. s. deū v̄ diligēdo z pctā caue do ac p̄cepta di fuādo. isti secernent^r z iudicabū tur in p̄tē xpi. Gal. v. Qui xpi sūt carnē suā crucē. cuz vitijs z cōcu. Un̄ z xps ait Job. xviij. Qui ex deo ē v̄ba dei audit. s. implēdo ope ei^o mādata. q̄ autē male viuūt segregabit eos xps in p̄tē diaboli. Un̄ talibz dicit Job. ibidē. Nos ex p̄tē diabolo estis z desideria p̄is v̄ri vultis facere. Et Ps̄. Introibūt i inferiora terre. i. in gebēnā. tra dent i man^o gladij. i. sentētie xpi. q̄ sicut gladio di uidet bonos a malis. p̄tes vulpiū erūt. i. demonū q̄ callide vulpina fraudulētia deceptūt illos. O q̄ miser pctōz time fūire diabolo z fuge in p̄tē xpi verā penitētiā agēdo z bñ viuēdo ne percas i iudicio. Tercio xps inter bñ viuētes iudicat z discernit in mō finiedi. Nā Lyp̄an^o de pe. di. j. c. Nūqd̄ cayn. dicit sic. Qualē te iuenit dñs cū vocat. s. p̄ mortē. talē p̄ter z iudicat. Un̄ quē iuenit bñ p̄seuerasse z finiuisse iudicat in p̄tē. iuxta illud Math. xxiij. Qui p̄seuerauerit vsqz in finē bic salu^o erit. Et ecōtra regula generalis. q̄q̄ male viuūt male finit. z sic cū diabolo peribit. Item Athanas^o in simbolo. Qui bona egerūt. s. p̄seuerādo ibūt in vitā eternā. q̄ v̄o mala egerūt ibūt in ignē eternū zc. Quarto xps q̄ ad singulos discernit iudicādo bonos et malos in mō retri buēdi. Ps̄. Duo hec audiui qz p̄as dei est z tibi dñe misericordia. qz tu reddis vnicuiqz fm̄ ope ra sua. Dic̄. p̄as dei ē. s. ad puniēduz malos fm̄ singula demerita. Dicit̄. z misericordia. s. ad p̄e miādū bonos sup̄ merita. Proinde charissimi p̄siderem^o quō xps iudex sedet in celo iudiciū celebrando q̄tidie sup̄ capita n̄az decernēdo nos vel puniri vel p̄miari fm̄ q̄tidiana merita bono rū ope. v̄l maloz z pctōz demerita. Sz heu q̄ multi hoies nil curāt de his. imo ridēdo trufando z epulādo currūt ad ifernū. L Sz tales audiāt terribile exēplū quō iust^o iudex xps q̄nqz etiā in b̄ mūdo patēter dat b̄mōi in p̄tē z p̄tatem diaboli. Grego. q̄ppe. iij. li. dyal. scribit. qz vir q̄ dā fuit diues sz vitijs plen^o z carnis voluptati bus dedit^o ac auaricie intētus. cui^o malis dñs finē facere decernēs corpali molestia p̄cussit z ad extremū p̄pinquās apt^o vidit oclis nigerrimos z terros spūs corā se astare vt rapent eū ad ifernū tāqz p̄tē sibi iure debitā. At miser ille cepit tremere. p̄allescere. sudare. z magnis vocibz clamarē inducias pctēs vsqz mane. accurrūt familia z quidā fili^o suus monach^o noie marimus affu it. Cui dicebat. Marime in fide tua suscipe me. Turbat familia. luget marim^o. miser autē infir mus pauore demonū huc illucqz in lecto vertē

bat. sz vndiqz demones adesse videbat. z sic con stric^o nimis inf̄ demones vocibz magnis iduz cias pctēs vsqz mane aia ei^o ē euulsa. O z tu peccator time tibi similia. Nam vt dic̄ Latho. Felix quē aliena picula faciūt cautū. z sic p̄tē.

D Circa secūdū mysteriū de accessu aie ad iudiciū mort^o aliq̄ q̄stioes occurrūt. Prima q̄stio ē de adductioe ad iudiciū. vitz q̄s adduce aiam in hora mort^o ad iudiciū. Ad qd̄ dicendū qz nō ē h̄ oino certū. Un̄ in epla Lyrilli ad Aug. Un̄ illoz triū q̄ resuscitati fuerāt p̄ bñ Hiero^o nyimi merita req̄situs a Lyrillo qd̄ sibi acciderat post mortē. inf̄ cetera dixit sic. Mea inq̄t aia dis soluta a corpe subito in ictu oculi fuit añ dei iudicatis p̄sentia deportata. sz a q̄b z quō nō cog sco. Nec mi^o. nā nūc carnis mole aggrauoz. tūc autē erat aia sine carne. Decibi. Nā fm̄ Richar. sicut ifra dicem^o. Aia sepata cū assimile^r angel in p̄ se existēdo p̄tē p̄ suā v̄tutē naturalē se moue re d̄ loco ad locū. z sic p̄tē p̄ se ire ad locū iudiciū. Et vt cōiter tenet angel^o cū associabit z sic duce

L Scđa q̄stio de trāslatiōe ad locū deputatū ē. quō aia iudicata trāsfert ad locū sibi deputatū. Ad b̄ r̄ndē fm̄ eundē Richar. sup. iij. dis. l. q̄sicut angel^o in se z etiā in assūpto corpe p̄ se mouere de loco ad locū et trāsfere bināde. cū sit alicubi diffinitiuē. sic etiā aia sepata angelis as similata in p̄ se existēdo q̄uis habeat impfectio rē p̄ se essendi modū q̄s angel^o. cū sit alicubi dif finitiuē p̄tē se mouere de loco ad locū z trāsfere Et hāc inq̄t potentia mouendi accepisse videt a creatore. Nā aie recedētes a corpibz i charitate q̄ nil secū portāt purgabile sciūt. s. sentētia lata qz volūtas dei ē q̄ statim ad celū empyrēū transe rant. Lū q̄ sciāt se mouere posse z velint. qz vebe mēter locū illū desiderāt pbabile ē qz ad locū sep ipas moueāt q̄uis ab angelis associat^o vt in fra patebit. Sic autē recedētes a corpibz secū portātes aliqd̄ purgabile sciunt qz volūtas dei ē sz ex sentētia lata vt ad locū purgatiōis trāsserant. cū q̄ hoc sciāt z possint z velint eo qz iusticie diuine sunt obediētes videt qz ad illū locū moueant se q̄uis illuc associat^o a bonis angelis. Evt di cit Bonauē. comitātibz etiā malis angelis q̄ de penis aiaz letant q̄uis nil in eis posse videant. deniqz anie recedentes a corpibz in pctō mortali mouēt se ipas ad locū inferni coactē. s. z iuite qd̄ ē etiā eis in penā. Sicut latro inq̄t qui ducit ad patibulū seipm̄ mouet. qz plus vult ire pedib^o ad patibulū q̄s illuc trahi. vel in via pl^o affligi. Nec Richar. Nā z ego vidī quēdā adiudicatū mort^o vehementer supplicasse ne traheret ad locū p̄ caudas equoz z libet^o illuc p̄ se pedirauit. Ue q̄ tūc pctōri. Sz Tercia q̄stio orit̄ ex dicē de cōductioe angeloz. quō q̄ septura dicit q̄ aie portant ab angelis. iuxta illud Luc. xvi. d̄ mor tuo lazaro q̄ portat^o ē ab angelis in sinū abrae. R̄ndē fm̄ eūde^r Richar. ibidē. qz illa portatio

de q̄ loquit̄ christ̄ nō est subiectōis: q̄ aīa p se
ascēdere pōt̄ p̄dicū ē. s̄ est portatio reuerētia
exhibētōis. Un̄ fm̄ eū dē Rich. s̄lq̄ sc̄m̄ Vincē
tū z alios. Sic̄ videm̄ q̄ magne p̄sone pura
reges z regine eūces d̄ loco ad locū aliq̄n̄ portāt
ab honorabilib̄ p̄sonis p̄cedētib̄ z etiā susten/
tātib̄ ac seq̄ntib̄ i signū reuerētie. sic̄ i p̄posito.

Quarta q̄stio de rōe hui⁹ comitatōis aīaz ē
sc̄z q̄e vult de q̄ aīe saluāde comitatōib̄ angel̄
ducant̄ i celū cū nō indigeāt. R̄ndet̄ fm̄ Rich.
Vincē. z alios recolligēdo q̄ b̄ nō ē p̄f̄ indigen
tia cū p̄ se possint sine oī adiutorio angeloz̄ euo
lare i celū ip̄e aīe sc̄re plenarie a p̄ctis purgate. s̄z
b̄ vult de q̄ p̄ alia. P̄rio q̄ d̄ signūz fiducie vt
suā se aīe esse securas p̄ d̄mōes p̄ q̄z habitac̄la
b̄ est p̄ aerē caliginosū p̄trāsire habēt ad celūz vi
dēt̄ q̄ tales secū habēt defensores. s̄. angelos.
Sec̄do i signū reuerētie vt dicit̄ ē. vt sic̄ on̄ datur
q̄ ad dignitatē regie magnificētie celest̄ z p̄cipe
coronā ascēdūt̄ associate talib̄ ducib̄ z baronib̄
bus celest̄ padis̄ honorifice. Tercio i signū p̄so
latōis z leticie. vñ z portāt̄ cū cātic̄ z iubil̄ diuie
laudis. iuxta illū d̄ Esa. lv. In leticia egrediem̄. s̄.
ex b̄ mūdo inferiori. z i pace deducem̄. s̄. angelos.
colles. s̄. angeli maiores z miores cātābūt̄ corā
vobis laudes. O q̄ b̄ndicta tal̄ aīa. o q̄tū tunc
gaudebit̄. Per h̄riū. o q̄ turpis z flebilis aīa ma
la ducet̄ a demōib̄ i infernum. **B**

Terca tēciū de p̄solatōe aīe saluāde i iudicio
mor̄z p̄siderādū iā est q̄les p̄solatōes z gaudia
habeat aīa. s̄. bona i morte ad celū ad iudicata.
z p̄ b̄ Norādū q̄ fm̄ doc. hui⁹ rei tractator̄ pl̄
ma assign̄t̄ solacia z gaudia tūc habēda. P̄ri
mū de angeloz̄ associatōe. nā magnū ē gaudiū
aīe videre āgelos z i eoꝝ societate deputari. sic̄
z p̄ h̄riū nimis terribile z horribile ē demōes vñ
dere z eis subijci ad penā. Un̄ sc̄tus Vincē. de
valen. i ser. dic̄ q̄ i mor̄z articulo angel⁹ custos to
tus let⁹ efficiat̄. q̄z gaudz q̄z custodit̄ ab eo salu
tē p̄meruit vt cōit̄ doc. tenēt. z dicit̄ xp̄o. lic̄ xp̄s
sciat oīa q̄ tal̄ aīa deberet̄ introduci i celū allegā
do ei⁹ merita. Sc̄dm̄ ḡ gaudiū erit aīe d̄ bono
rū opeꝝ z p̄nie actōe p̄ q̄ meruit iudicari ad ce
lū. Sic̄ p̄ h̄riū magna tristitia erit male anie de
p̄ctis p̄ q̄ demeruit iudicari ad infernū. Nec̄ pas
t̄er scriptura Job. xxiij. Appropinquit̄ corru
ptōi aīa ei⁹ z vita ei⁹ mortifer̄. s̄. p̄ctis q̄b̄ peri
bit̄ mal⁹. Seq̄ d̄ bonis ibidē. Si fuerit p̄ eo an
gel⁹ loq̄ns vn⁹ de milib̄ vt annūciat̄ hoīs eq̄ta
tē. i. iusticie opa misēbit̄ ei⁹. s̄. xp̄o z dicit̄. Libera
eū vt nō descēdat̄ i corrup̄tōz. hec̄ ibi. Juxta h̄c
scripturā idē Vincē. ait̄ q̄ tūc xp̄s p̄cipiet̄ angelis
pl̄b̄o vt descēdāt̄ ad deducēdū aīaz illā. q̄ tantū
diligūt̄ inq̄t̄ nos q̄ ql̄ibz ingerit̄ sedi. Ecce ego
dñe mitte me. Itē filioꝝ vñ filiaz̄ aut̄ frat̄z z cō
sanguineoz̄ aīe p̄tūt̄ miti sil̄ cū angel̄ ad associ
andū aīaz p̄tis vñ m̄tis. z aīa sepata videt̄ eas
z cogitat̄ z ḡras agit̄. hec̄ Vincē. Tercū gau

diū de criminū plena exemptōe q̄z de celo nun
q̄ peccabūt̄. p̄ h̄riū mali i p̄ctis suis p̄bunt̄.

Quartū de demōnū supatōe: ita q̄ de celo in
nullo poterūt̄ eis nocere demōes. s̄z p̄ h̄riū ma
le aīe dabūt̄ demōib̄ ad torq̄ndū z p̄petuo pos
siden. Un̄ tūc dicit̄ illd̄ ps̄. Aīa n̄ra sic̄ passer ere
pta ē de laq̄o venātū. i. demōnū. Laq̄us p̄tr̄e
est z nos libati sum⁹. Adiutorū nostr̄ i nomie
dñi q̄ fecit̄ celū z terrā. Quiq̄ de ergastulo car
ceralis liberatōe. sic̄ em̄ miser⁹ captiuis vñ exu
lib̄ solatiū est de ergastulo corpis tāq̄ car
cerali z miseris pleno. Un̄ ps̄. orat̄. Educ̄ d̄ car
cere aīam meā ad p̄fitendū noi tuo. me expe. iuz
sti donec̄ retr̄. mibi. Per h̄riū aīa mala vadit̄
ad etnas z oimodas miseras carcer̄ infernalis
ibi erit̄ flet⁹ z stridor̄ dentū. Mar. xij. Sextū
de finitōe oīs laboris z mercedis p̄petue accep
tōe. Job. vij. Sicut̄ mercenarij dicit̄ ei⁹. Nā mer
cenari⁹ gaudet̄ de mercede accipēda finito labo
re. Un̄ Amb. dicit̄. Non nō timeo q̄ bonū do
minū habeo. s̄. retribuēt̄ labori meo. Per h̄riū
est de mal⁹ q̄ tūc labor eoꝝ i penis incipiet̄ z nū
q̄ finiet̄. Psal. Laborabit̄ i eternū z viuēt̄. Se
ptimū. s̄. bonaz̄ aīaz i mor̄z iudicio erit̄ de ge
hēne euasitōe vbi nouerūt̄ esse indicibiles p̄as
Per h̄riū mali dolebit̄ de gehēne adiudicatōe.

Octauū de honorabili introductōe sic̄ sup̄ pa
tuit̄. q̄z ad istar̄ regine vel regis coronādū p̄ ange
los ducet̄ in celū. Per h̄riū de mal⁹ erit̄. q̄z p̄ tem
pora turpis demōes eas ducet̄ more torzorū.

Nonū de iocūda z iubilosa rep̄sentatōe. O de
uota aīa cogitare potes q̄ntū tūc gaudiū habe
bis q̄n̄ in celū introducta p̄sentari debes. P̄rio
Michaeli archāgelo q̄ libent̄ te suscipiet̄. Un̄
canit̄ eccl̄ia. Archāgele michael̄ h̄riū te p̄ncipē
sup̄ oīs aīas suscipēdas. Sc̄do michael̄ rep̄re
sentabit̄ te br̄e v̄ginī marie. nā z de b̄ eccl̄ia orā
do canit̄. Maria m̄ ḡfe m̄ misēdie tu nos ab
hoste. p̄tege i hora mor̄z suscipe. Poter̄ etiā cō
replari pie quō tūc michael̄ z angel⁹ custos aīe
loquet̄ dī. O gl̄iosa d̄na celoꝝ regina. ecce aīa
sanguie filij̄ tui redēpta. zc̄. accipe eā z filio tuo
recomēda. Tādē tercio br̄a v̄go p̄mēdabit̄ eam
aīam d̄no iesu q̄ tāq̄ summ⁹ sacerdos eā b̄ndi
cet. vt dicit̄ Vincē. de valen. ac dicit̄ illd̄ Mar.
xij. Euge serue bone z fidel̄ q̄z i pauca fuisti fi
delis. s̄. in t̄palib̄ b̄n̄ disp̄sāndis vel p̄tēndis z
fidel̄ fuisti in ḡraz̄ actōe mei sanguis defuēdo
ḡ supra ml̄ta te p̄sticūā intra in gaudiū. O q̄ntū
gaudiū i d̄ns oib̄ aīa habebit̄ q̄s explicabit̄.

Decimū gaudiū erit̄ de itronisatōe z locatōe
in āgeloz̄ ordie fm̄ qd̄ meruit̄ z coronatōe glo
rie p̄petue. Tūc p̄fecto aīa br̄a erultrabit̄ dī. B̄n
dicā d̄nm̄ i om̄i t̄pe sp̄ laus ei⁹ i ore meo. exalta
bo te de⁹ rex z b̄ndicā noi tuo i seculū zc̄. Tunc
oēs sc̄ti p̄gūladō dī. B̄ndicam⁹ p̄fem̄ z filiū cū
sc̄o sp̄ū laudem⁹ z super. eū i se. B̄ndic⁹ cō d̄ne

Dominica tertia aduentus

in fir. ce. z lau. zc. Sz p hūi reprobe aie pſentate lucifero hēbūt maledictōes ppetuas ve z ve i ef nū. D g carissimi a gam nūc pniaz ve n peam in fine. sed gaudere habeam cū scis in celo.

Ad hoc valet exēplū d scō Lazaro p xpm resuscitato cui festū agit b tpe vic. xvij. die decē bñs. de q Aug. di. q penas q̄s vidit dānatoz z in purgatorio sepi⁹ referebat in mēsa z als. z me mor illaz penarū nunq̄s postea q̄ est resuscitat⁹ risit: panē ordeaccū comedit: sp aquā bibit et nū q̄s vīnū pterq̄s ter i anno. q̄t die cibū ad vesperā sūpsit: aliciū ad carnē portauit: rudī veste idue⁹ est: lectū nō habuit nisi terrā: in alicio z saccū durū p cooptorio: z lapidē sub capite p cussino: calciamenta raro exues: z gemēs ac flēs cōdolebat pctōibz p̄f penaz eos seq̄ntiū magnitudinez. Dicit etiā de eo Lbryf. q sp trūst fuit. z plibz an/ nis i episcopatu trāsact. s. Martilie: postea pas sus est: pectinibz ferreis lacerat⁹: lorica ignea in dur⁹: sup cratē ferreā posīt carbonibz cū pice ar dēti sub⁹ locat⁹. s. z āgel⁹ sibi refrigeriū fec. postea a. l. militibz sagittat⁹. sed tela i aerē eleuant. vlti mo decollat⁹ ē. Ecce q̄le pniaz tenuit z q̄s acerbis simā penā sustinuit vt iferni penas euaderet q̄s viderat z bona celestia acq̄reret. Agam⁹ h̄ci⁹ exē plo z nos pniaz p amore xpi vt saluari possim⁹ Quod p̄ster nob dñs iesus q̄ cū patre et spūscō viuūt in secula seculoz.

De eadem dominica Sermo. iij. scz de consci entia bona que p̄panda est christo.

Go vox clamā

Etis i deserto dirigite viā dñi Job. j. z in euāgelio hodierno. **A** Carissi mi his sac⁹ diebz ecclia agit etiā de aduētu xpi i mētē. z p̄cipue in hac dñica tertia q̄ hūc aduētu z exorat i collecta di. sic. Aurē tuā q̄sum⁹ dñe p̄cibz n̄ris accōmoda. z mētē n̄re tenebras grā tue visi tatiōis illustra zc. Ideo ad hūc xpi aduēti susci piēdū debem⁹ p̄sciam n̄ram his diebz p̄pare. sic hortat Leo papa in ser. de aduētu. di. Scām et desiderabile natiuitatē dñi saluatoris frēs dilec tissimi deuotiōe fidelissima susceperunt viri bus nos debem⁹ p̄pare z oēs latebras ante n̄re diligēter asp̄icere ne forte sit i nob aliqd pctm qd p̄sciaz n̄ram pfundat ac mordeat z oculos diuie maiestatis offendar. hec ille. Proinde ecclia i euā gelio canit quō Jobes a iudeis in frogat⁹ r̄ndit se eē vocē clamā i dētro vt dirigat viā dñi p̄pa rādo se ad xpm suscipiēdū s̄a fide et caritate. vt z nos doceat his diebz p̄sciaz rectificare. qz scri/ bit. j. Pe. iij. Saluos nos facit p̄scie bone infro gatio i deū. hoc p alio ebemare. Audite q̄d di/ cat Jobes z ei⁹ exēplo qlibet p̄dicatoz z ego indi gn⁹ h̄ idē vob dico. Ego vox cla. i def. hui⁹ i mōi sp̄mis. s. pctōz. obſico. dirigite viāz dñi p̄pando p̄sciaz. Un vt h̄ melius sciaz facere de p̄scia tria

mysteria declarabim⁹ in h̄ fmōe p edificatiōe.

Primū de recte p̄scie necessitate.

Secm de ipsi⁹ p̄scie entitate.

Tercū de ei⁹ excellētie pctositate.

Circa p̄mū d necessitate p̄scie bōe p̄siderādū ē q̄s sūme necessaria sit p̄scia bona ad salutes. Pro q̄ notādū est fm q̄ colligit ex doctoz dicit: sup oia necessaria ē bōi ad salutē bōa z mūda p̄scia q̄n⁹

Prima ratio bone opatiōis (qz rōmbz).

Secda rō obligatiōis.

Tercia rō accusatiōis.

Quarta ratio vindicationis.

Quinta ratio iudicatiōis.

Prā rō bone opatiōis. qz Aug. i ser. de mliere forti dicit. Bonū op⁹ fac p̄scia bona q̄ si n̄ ē z ma la pūgit amara sūt oia. hec ille. Rō qz sine caris tate nū valēt oia. vt idē Aug. dicit. z p̄z p aplm. j. Loz. iij. Sz p̄scia bona ē radix caritatis iuxta il lud. j. T̄bim. j. Finis p̄cepti ē caritas. s. qz oia p̄ cepta ordinant finalr ad diligēdū deū vt patet i p̄cepti p̄metabule. vt ad diligēdū primū i deū z p̄f deū vt p̄z i p̄cepti scdē tabule. Sed hec cari tas et q̄ radice habeat exurgere subdit idē apls di. Ex corde puro z p̄scia bona z fide n̄ ficta. Si cut em radice exite mala arbor fruct⁹ malos fa cit. sic p̄scia mala exite opa sūt mala. vñ Gene. li. Sap. Totū viciōsū gerit vbi p̄scie puritas n̄ h̄. in q̄litate em desiderij p̄ mēs honesta cogit. Ad id fm Bern. i epla ad Senon. ponit exēplū tale. Stultū est inqt thesaur. tuū. s. meritoriorū opez recōdere i vase vñ resumere nō valeas cū voluer. h̄ est i arca exite sine clauē sine sera z si/ ne oi clausura qz inde tolli pōt. vel in marsupio aut pera rupta vt lacerata vñ excidi z depiri p̄r. Subdit idē Bern. Vās sanū z integz ac obles ratiū est bona p̄scia. q̄cqd i eo reposuero securus sū qz n̄ pdā: seruabit viuū: defūcto restituet. hec Bern. Secda rō obligatiōis. qz vt Aug. dicit sup Ro. iij. z clar. xviij. q. j. Oēs. s. ex his ha bēt. De qd p̄ p̄sciaz sit edificat ad gehennā. z ibi dē glo. sup vbo p̄sciam: dicit. qz oē qd sit p̄sciam p̄hibitiōis vel p̄cepti. nā si plus p̄medā q̄s debe am quis p̄ cōsciam nō pecco mortalt. xxv. dist. s. Lrūmis. Et dicit qdā p̄ p̄sciam nō erroneam Nec glo. Si em q̄s erraret credēdo qz plus cō/ medere sit pctm mortale z nihilomin⁹ p̄ talē cō/ sciētā faceret peccaret mortalt. Silt si q̄s erro/ neā p̄sciam h̄ret qz secādo ligna ad calefaciendū stubā in festo esset p̄ illd p̄ceptū. Sabbata sc̄ifi ces. tal p̄ p̄scia facies peccaret mortalt fm do cto. **S** Sz q̄re h̄ mō p̄scia obligat. R̄ndet fm Tho. i qdlibet. qz ois act⁹ human⁹ h̄z rōnes boni vt mali fm id fm qd volūtas i illd fert vt dicit Aug. xv. q. j. s. iij. De inqt pctm adeo pctm inqtū volūtarū. Cū h̄ fert volūtas in aliqd p̄ p̄sciam p̄cepti vel p̄hibitiōis fert vt p̄ legē dei. et iō obligat ne p̄ p̄sciam faciat. Ad id ponam⁹ exē pla. Primū in theologicis. Nā adā parūū qd.

fecit cum vnicuique pomum comedit. sed quod scilicet per
 cepti diuini illud comedit mortaliter peccauit et pu
 nitus est. Secundum exemplum in Ethicis. quod aspiciens mulierem
 vel masculinam tali conscientia interioris vel concupiscit; pec
 cat. Nat. v. Qui viderit mulierem ad se. iam me. et
 Tertium in iconomicis de vxore ornate se mala in
 tentioe. Quartum in ciuilibus et iuridicis vbi consuevit
 iudicari quod malefici et homicide occidantur secundum leges
 si quis hoc faciat iudicio iusto et conscientia sana non
 peccat. si autem conscientia mala faciat scilicet zelo timido
 vindicte peccatum est. Tercia ratio accusatoris. quod vt
 Robertus bolgoth super li. Sap. lec. cccj. dicit. Con
 scientia est accusatrix sue transgressiois. iuxta illud
 Rom. ij. Testimonium reddete illi conscientia ipsorum in
 die cui iudicauerit dominus. Sicut ei latro vel fur ac
 cusat locum positum in eculo: licet et ipse torquetur. sic
 conscientia hominis. Vnde Iud. de summo bo. li. ij. ca. xvj. di
 cit. Oia fugere potest homo propter cor suum. Non enim potest quis
 quod a se recedere: vbi cumque ierit conscientia reat: sui illum
 non derelinquit sed in iudicio accusabit. Nec ille.
 Proinde Greg. xj. li. moral. dicit. Sicut et quidam in
 hora mortis timens et de his interrogatur ait. Sic vixi
 vt accusator existerem non timerem: vna sic vixissem
 vt intra memetipsum conscientiam accusatricem non haberem
 Nec Greg. Ideo quod carissimi valde timere debe
 mus de offensione conscientie ne accusemur ab ea. nam
 ipsa accusante peribimus. Quarta ratio vindicatoris
 quod vt dicit Robertus. vbi s. dicit. Conscientia non solum accusat
 trit sed etiam vindicatrix est transgressionis et fracte
 nostre perfessiois. Oes enim christiana perfessio ceterum. et
 ideo quod ista perfessioe restringitur: conscientia nostra non
 solum accusat imo vindicat mordendo et pungendo
 secundum illud Prover. xij. Quasi gladio pungit conscientia.
 Proinde Rich. de sero victore dicit. Quanto magis
 torere gram a deo accepimus tanto acriori remordet
 tis conscientie stimulo purgemur quod peccatum. L
 Ad id Exemplum Amb. in exame. de apibus dicit quod
 de hac proprietate naturalis indidit vt sequitur et pue
 niant reges sui. et si quis ex eis offenderit regem coram re
 ge. pro aculeo se mordet et occidit. Sic de bono
 nus rex non aiam nostram creando sed et naturaliter indi
 dit. vt cum offendimus deum conscientia propria punit et re
 mordeat aiam. quod peccando occidit seipsum. iuxta
 illud Ezech. xvij. Aia quod peccauerit morietur. Qui
 ta ratio iudicatoris. quod vnusquisque hominum ex conscientia rationis
 ex registro vel libello quod scripta sunt oia eius acta iu
 dicabit. Vnde Bern. in tractatu de templo spirituali dicit
 sic. Vnicuique nostrum liber est propria conscientia. et ad hunc librum
 libri discutiedum et emendandum oes alij libri recepti sunt
 Aia enim cum egredietur de corpore nullum alium propter conscientie
 libri secum portare possit. atque in illo confiteri quod debet
 atque et quod debeat recipere. Ex his etiam quod scripta erunt in
 libris nostris iudicabimur. Vnde Bern. O homo stu
 de nuntia corrigere conscientiam et emendare vt tunc pos
 ses rationem reddere. fac nunc coputatum peccatorum tuorum et
 perfessioe ne daberis. D Circa secundum de conscientie en
 titate Considerandum est quod sit conscientia et quomodo in homine
 operatur ad salutem acqrendam et ipsum se suscipiendum.

Pro quo Notandum quod secundum Aureo. i. pp. suo. li. ij. ca.
 liij. magistrali diffinitione diffinitur sic. Conscientia est in qua
 credulitas interioris ad aliquid faciendum vel non faci
 endum ante deliberationem firmata. Vbi aduertendum est
 secundum theologos doc. quod misericors deus creando aiam
 humanam pro suo hitaculo ordinauit in ea et indidit quatuor
 ordines principia naturalia per quod vitaret peccata aie et fuge
 ret fugienda ac plegeret facienda. et sic deo adhereret
 ac dignum dei habitaculum in seipso faceret. Primum
 est lex naturalis. de qua Rom. ij. Scites quod legem non habent
 naturaliter ea quod legi sunt facti: quod ostendit opus legi
 scriptum in cordibus suis testimonium reddente illis con
 scientia ipsorum. Secundum est ratio quod secundum Aureo. vbi s. est vis
 aie non solum cognitua boni et mali sed etiam moti
 ua ad appetendum bonum per libere arbitrium. Vnde. j.
 Ethic. Ratio sepe depercat ad optima. Tercium in aia est
 conscientia de qua Aluar. li. de plactu ecclesie dicit. quod sic lu
 me cadele vel lucerne ponit in domo vt pateat et
 discernant ea quod in domo sunt. sic deus posuit conscientiam
 in medio cordis vel anime rationalis tanquam lumen quod vide
 at aia et discernat quod facere vel non facere debeat.
 Quartum in aia est sinderesis quod est scintilla conscientie sti
 mulas voluntate ad bonum faciendum et abhorrens oem
 malum. Vnde secundum Alex. de ales. iij. pre sume. Lex natu
 ralis dicitur aie oem malum fugiendum et bonum faciendum
 post hoc sequitur iudicium in ratione quod assumit maiorē iu
 dicando quod bonum est malum. scilicet superbia. auaricia. luxuria. et
 hmoi. et sic format conscientia concludendo quod non est fa
 ciendum. Alteri facto iudicio quod sic debet esse: sequitur
 sinderesis quod est scintilla conscientie quod stimulat volun
 tate ad non faciendum tale malum vel ad faciendum bonum
 et remurmurans in malum. Et sic patet quod conscientia. ppe
 est regla in ratione. sinderesis vero in voluntate instigan
 do et stimulando eam ad bonum. Nec ex Alex. Pro
 inde phus. vij. Eth. dicit. quod ratio in eligendis et fugiendis
 dicit quod busda vult syllogismis. et clare et dicit. E
 Sed que de hmoi conscientie iudicium fieri voluit in
 aia humana. Rndet secundum doc. quod ratio potissima est vt
 sua imensam caritate quod dilexit aias nostras ostende
 ret quomodo nemine fecit ad peccandum. sed vult oes homines
 saluos fieri et ad agnitionem vitare puenire. j. Thimo.
 ij. s. qntum est ex parte sui voluntate antecedente per quod
 to oibus dedit adiutorium naturale rationis sufficientes
 ad salutem et dona naturalia et leges cuius hmo rectas vt
 dicit hec Scotus super. j. dif. xlvj. Properea deus conscientie
 nostre plures dedit hmoi actus ex officio suo face
 re quod pmoueat salutem nostram.
 Primum est actioes humanas iudicare.
 Secundus est in mala remordere.
 Tercius est ad bona stimulare.
 Quartus est de transgressioe accusare.
 Quintus est per malis reprobos cruciare.
 Ultio existit habet nos ad ea salutifera quod de re
 uerit obligare. Primo in quod conscientia huius iudicare et
 discernere. quod put Basilus dicit. conscientia est quod dda nat
 turale adiutorium aliquid faciendi vel non faciendi. vt ia
 dicitur fuit. Secundo conscientia huius in mala culpe remor
 dere. vnde Damas. li. iij. ca. xij. dicit. quod conscientia est lex in

Dominica tertia aduentus

tellect^o nri natural^o opposita pctō. nā fm Aure. vbi s. p̄scia nunq̄ p̄mittit pctō remurmura- re. aliq̄n q̄dē pctō p̄terito rephēdēdo de malo cō misso. aliq̄n p̄senti p̄dicēdo t̄i cui^o oppositū dī- erat. aliq̄n fūto stimūlādo ad vitādū id q̄d iudī- cat nos vitare teneri. S; beu q̄s mlti n̄ curāt cō- scie remorsū sic inebriaci n̄ sentiūt v̄bera. In p̄- sona hoz p̄ouer. xxiij. scribit. Verberauerūt in e- scz demones z nō dolui. traxerūt me. s. ad infernū z nō sensi. S; vt ait Greg. z Bern. oculos q̄s cul- pa claudit pena apit. Siles sunt etiā illi v̄rso q̄- ascēdit in arborē vbi apes mellificauerūt z mel- p̄medēs nō curat q̄ trūco p̄pato i capite pcutit donec dīciat z occidat. Tertio p̄scia hz stimu- lare. s. ad bōa faciēda v̄ vitāda mala ad q̄ iudī- cat obligari vt p̄dicuz ē Quarto hz accusare. nā de^o facit nobiscū sic iuder p̄ijssim^o v̄ rex q̄ p̄- mo p̄sonā in occulto p̄monet p̄ aliq̄d s̄ suis de- fecit. z si se cor̄p̄erit culpā celat. si āt p̄cēp̄erit: publice i iudicio p̄clamare faciet p̄ eūdez. Sic p̄- p̄sciaz nūc nos p̄monet occ̄l̄te. si p̄nias egerim^o: bñ q̄dē. sin autē: p̄scia i iudicio erit z nos publi- cus accusator z test. vt dicit Aug. .x. q. iij. Lusto- di. Quito hz reprobos in inferno cruciare. Nā fm Aureo. vbi s. in dānac z demonibz s̄ndere/ sis q̄uis extincta sit q̄stū ad instinctū boni z dī- splīcētā culpē: absolute p̄siderādo culpā. tñ cō- siderādo fm q̄ culpa cōpat ad penā: nunq̄ exti- guit. sed p̄petuo remordet. Esa. lxxij. Vermis co- r̄is. s. p̄scie nō moriet. O q̄ pctōr time iacere i pctō

Ultio p̄scia hz obligare ad ea q̄ decreuerit. F̄ Proinde q̄rit̄ Utr̄ p̄scia obligat sp̄ ad om̄e q̄d dicitur faciendū p̄ modū p̄ceptōis v̄ vitādū p̄ modū p̄hibitiōis. R̄ndet fm Bonauē. i. ij. di. xxxij. ar. j. q. iij. sub distinctiōe. qz p̄scia P̄rio p̄t̄ dicitur aliq̄d q̄d est fm legē dei. z b̄ tenet̄ facere. Secōdo aliq̄d q̄d ē p̄ter legē dei. vt exēplū gr̄a Ex p̄- cepto Sabbata sc̄rifices. dicitur q̄nqz q̄ secare li- gna ad faciendū ignē vel scribere v̄l itinerare i se- sto z b̄mōi pctm̄ ē mortale. Itē ex eo q̄d p̄ceptū ē Nō occides. dicitur latronē n̄ debere ordie iudici- ali occidere. z sic de alijs. In talibus tenet̄ hō q̄- aut p̄scie satisfaciāt. aut saltē b̄mōi p̄sciaz depo- nat. q̄ si deponere nō p̄t̄ tunc z p̄sciam nō faci- at. Tercio p̄scia p̄t̄ dicitur aliq̄d q̄d ē z legē di. z tūc nō ligat ad faciendū sed ligat ad deponen- dū. qz tal̄ cōscia est erronea errore repuḡnte legi- dei. Qñ q̄d̄m̄ manet ponit̄ hoiez extra statū sal- lutis. z iō necessario tenet̄ talē p̄sciaz deponere ne sit p̄plet^o. z sic deponēdo et faciēdo nō peccat. Exēplū ponit̄ Greg. xxxij. li. moral. d̄ eo q̄ iurauit alicui secreta ex^o fuare p̄cepta z ille p̄petrat adul- teriū ac maritū adultere conat̄ occidere. z sic iste- trepidat ne piur^o fiat secretū ap̄tendo. z si n̄ p̄dic- timet̄ re^o esse adulterij et homicidij. De talibz idē Greg. subdit. q̄ cū hoi sic p̄strico null^o sine pctō- adit̄ pater: miora sp̄ mala p̄ligant. nā inf̄ duo mala min^o ē p̄ligēdū p̄ p̄b̄m i Thopi. Aliō exē-

plū de eo q̄ vouit se intratuz religionez. z tñ iur- rauit aliq̄uā accipe in v̄roz. si post iuramētū nō- dū est p̄sumatū m̄imonū tenet̄ voto satisfaciē- re. qz for̄n^o ligat votū fm doc. sup. iij. di. xxxvij. cōcor. canoniste. xxvij. q. j. z extra. Qui clerici vel vouētes. sec^o si p̄sumatū est m̄imonūz. S̄ Itē q̄d faciēdū est qñ p̄scia dubitat de aliq̄ faciē- do v̄t̄ sit mortale pctm̄ an nō. vel etiā q̄d de eo q̄ timet̄ i aliq̄ faciēdo esse pctm̄ mortale v̄t̄ tene- at cauerē illd̄. R̄ndet p̄ plura p̄icta annotāda fm doc. Primū ē q̄d notat̄ Antboñ. floren. i. sū. sua. pte. j. ar. iij. c. j. fm Alb. li. de q̄tuor coeuis. qz differētia est inf̄ sciaz: fidē: op̄ionē: dubitatōez z scrupulū. Nā scia est cognitio p̄ cās z qz ip̄ossi- bile est aliē se b̄re. Postē. Fides autē ē p̄fecta cre- dultas vni^o p̄f̄ p̄ media p̄babilia vel p̄ autorī- ratē ducētē. z hec etiā appellat̄ cōscia. q̄ qz credit v̄l iudicat sentētiā h̄ faciēdū. Op̄inio autē ē ac- ceptatio vni^o p̄f̄ cū formidie de opposito. Dubi- ratio v̄o est rōnis mor^o indefinīat^o sup̄ v̄trāqz p̄tē p̄dictiōis p̄ eq̄lia media. ita q̄ n̄ maḡ p̄dēt̄ ad v̄nā p̄tē q̄ ad aliā. z hec etiā: d̄r ambiguitas. S; scrupul^o ex leuibz p̄iecur^o v̄l medijs mltuz debilibz mouet̄ ad v̄nā p̄tū. Et iste scrupul^o d̄r timor p̄scie z pusillanimitas z erronea p̄scia. d̄r etiā suspitio q̄ repellēda est pot^o q̄ accipiēda. vj. q. j. Ques. R̄o. qz vt dicit Bern. tal̄ pusillanimitas parat p̄urbatiōez. p̄urbatio despatōez q̄ is- terimit. Scdm̄ est q̄d notat̄ Aure. vbi s. di. qz facere z p̄sciaz diffinitiuaz nō licet. qz edificat ad gebēnā vt s̄ dicitū ē. Sed facere z timorē p̄scie. s. vacillat̄ inf̄ dubia scrupulosa coq̄ nescit q̄d se meli^o v̄l ad q̄d teneat̄ pot^o. nō ē pctm̄ z b̄mōi fa- cere: cū tñ hō habeat volūtātē faciēdi z n̄ obmit̄- tēdi q̄cqd̄ sciret eē placitū deo. eo qz tal̄ facere nō ē ex diffinitiuā snia rōnis p̄riū deo v̄l p̄scie face- re. qz n̄ iudicat diffinīte teneri s; vacillat. Ter- ciū ē qz qñ p̄scia dubitādo dicitur aliq̄d eē pctm̄ mortale: accipiēdo p̄p̄e z stricte dubitatiōez vt p̄- dicitū est q̄d sit dubitatio. sic i dubijs tenet̄ hō tu- tiore viā eligere vt nō faciat z p̄sciam. qz aliē tal̄ se exponeret p̄ictō mortal̄ pcti. etiā si illd̄ facere i- se nō esset mortale vt dicit̄ Tho. sup. iij. di. xij. Sec^o autē est si q̄s dubitet scrupulose ex signis le- uibz v̄l medijs vt dicitū est. Ad p̄missa exēplū vni^o fm Bonauē. sup. iij. di. xvij. dicit̄. qz dubi- tās de aliq̄ pctō si est mortale v̄l nō: tenet̄ p̄stere- ne discrimi pcti mortal̄ se exponat. Itē aliō fm Tho. ij. q. i. di. q̄s bñ aduertit vinū esse pos- tēs ad inebriandū z nihilomin^o bibat ponēs se ad piculū ebrietat̄: z alioz facinor^o: peccat mor- talit̄. Itē aliō exēplū de eo q̄ nat^o est inf̄ sc̄lmat̄- cos z dubitat an sit baptisat^o: t̄tior viā eligens da ē vt baptisat̄ sub p̄ditiōe. d̄ p̄e. di. iij. Paruu- los. z ca. se. Et h̄ sit p̄ regla. sic b̄ extra d̄ cleri. et cō. c. Illud. qz in dubijs t̄tior viā est eligēda. D̄ Circa t̄rcium de p̄ciositate bone p̄scie z ex- cellētia Notādū qz Dugo. ij. li. d̄ arra. ca. ij. m̄

tripliciter eam commendat q̄ commendatōes in hīs q̄n / q̄z comprehendit. Pr̄io q̄ ad deū aspiciēdo dicit q̄ / p̄scia bona ē aula dei p̄ris. aureū recliatorū xp̄i / filij dei. z habitaculū acceplū sp̄s sancti. Sc̄do q̄ / ad angelos intucendo dicit q̄ p̄scia bona gaudiū / est oim̄ angeloꝝ z thesaur̄ reḡi. xp̄i. z archa fe / der̄. i. p̄acti de p̄missiōe regni celest̄. iō diligēter / āgeli custodiūt hoīs bonā p̄sciaz. Tercio ad oēs / xp̄ianos commendādo dicit q̄ cōscia mūda titul̄ ē re / ligiōis. s. xp̄iane. Quarto q̄ ad bonos laudādo / dicit q̄ ē ager b̄ndictōis. s. q̄z ē fructibz opeꝝ bono / rū plēa p̄scia. z ē in q̄t̄ or̄z deliciaꝝ. s. diuise dulce / dis. Quito q̄ ad finale oim̄ hoim̄ iudiciū p̄pan / do dicit q̄ p̄scia ē liber p̄signat̄ z i die iudicij a pe / riēt̄. Ad q̄d Volgot vbi sup̄ dicit etiā q̄ p̄scia est / tanq̄ carta in q̄ oim̄ hoim̄ merita scribunt̄ q̄ in / iudicio p̄sentabit̄ vt p̄ eā recipiat vnusq̄sq̄z p̄ue / gessit a corp̄e bonū bōa z malū mala. Proinde de / ben̄ charissimū sūmope custodire tāq̄ cartā tā / ti valoris. s. et̄ne hereditat̄ p̄sequēde p̄ eā. **I** / Proinde exēplū capiam̄ q̄ sic carta v̄l bulla re / gia hereditaria custo diēda est sollicitate mūde ne / lise aboleant̄ z sigillū ne frangat̄ z ne a tineis v̄l / m̄ibz corrodat̄ aut putrefiat̄. cedria. i. resina / fluēt̄ et liḡ cedri pliniunt̄ q̄ habz talia opt̄ie con / seruare. Sic debem̄ cōsciaz n̄raz sollicitate custo / dire mūdādo a pctis p̄ p̄ritōez z p̄fessionē. Itēz / cauere ne imago diuise imago violet̄ p̄ pctm̄ z / cedria sanguis xp̄i q̄ fluxit i cruce q̄ crux in pede / erat de liḡ cedri. Nā dicit ap̄ls Heb. ix. q̄ sanguis / xp̄i emūdabit̄ p̄sciam n̄ram ab opibz mortuis. / Et̄m̄ q̄cūq̄z hāc cartā p̄scie b̄n̄ integrā exhibue / rint xp̄o iudicij i finali iudicio hereditatē habe / b̄nt celest̄. q̄ aut̄ male neglecta z districtā exhi / buerit hereditatē celest̄ amittet̄ z insup̄ eternalit̄ / in inferno cruciabit̄. O h̄bō stude h̄c bonā p̄scie / tiā z mūdā a pctis p̄ verā p̄niaz vt h̄c possis vi / tā et̄nā. Quā p̄stet nobis xp̄s dñs Amen.

De eadē dñica tertia Aduētus Sermo. iij. s. / de p̄scientie reformatōe z qualitate

Quid dicis de te

q̄ ip̄o Job. j. z in euāgelio hodierno / **R** Exq̄ ecclia hīs diebz frequētissim̄ / me monet nos ad p̄sciaz n̄ram rectificādā vt in / eā xp̄s aduēiat z habitet q̄d zeroꝝat i collecta di / cēs. Cōscias n̄raz q̄m̄s dñe visitādo purifica vt / veniēs dñs n̄r iesus xp̄s filī tū dñs n̄r cū oibz / sc̄tis parā sibi i nob̄ inueniat m̄sionē. Nēo aut̄ / sine sui v̄a cognitōe possit h̄ facere. B̄f. Sc̄io in / q̄ neminē dignū saluatōe sine p̄ria cognitōe. / Nūc i euāgelio exēplū nob̄ p̄ponit de iob̄e q̄ in / terrogat̄ a iudeis q̄s esset z q̄d de seip̄o diceret / ille hūilit̄ se recoꝑuit. Ac illis reputat̄ ip̄m eē / xp̄m dixit q̄ nō est dign̄ soluere corrigiā calcia / mēt̄ xp̄i. z sic hūilit̄ se recoꝑscēdo fact̄ ē mēbrū / xp̄i et dignum ei habitaculū in sua p̄scia effecit.

Ideo iuxta thema q̄d nob̄ dicat scriptura i exem / plo iob̄is vnicūq̄z loq̄ndo. Quid dicis de teip̄o. / q̄. d. vide tuā p̄sciam vt nouer̄ te z sc̄ias q̄d dice / re habeas de teip̄o p̄fiteōdo indignū pctōem vt / merearis xp̄m suscipe in p̄sciaz tuā zc. Itaq̄ in / h̄ s̄mone de cōscia tria mysteria p̄ter tā dicta / in p̄cedentibz declarāda p̄ponemus

Pr̄mū d̄ cōscie discernēde m̄ltiformi d̄ntia / Sc̄dm̄ d̄ p̄scie reformatōe regulari obf̄uātia / Tercū de p̄scie male m̄sticia z b̄oe fiducia. / Circa p̄mū de discernēda d̄ntia cōsciaz. q̄lis. s. / cōscia mala z q̄lis bona iudicēz maḡ cautio est / adhibēda. q̄z B̄f. li. d̄ p̄scia dicit q̄ p̄scia ē sic aie / lect̄ i q̄ h̄z h̄o vel q̄etē v̄l cruciatū. Nā videm̄ q̄ / h̄o san̄ i lecto habz q̄etē. s. h̄o eger i lecto habet / cruciatū. sic h̄o bon̄ i sua p̄scia bona dulcē i d̄o / q̄scit. s. mal̄ h̄o i p̄scia egritudis torq̄t̄. Nā nul / la pena maior z ḡuioꝝ mala p̄scia q̄ sp̄ remorde / bit p̄petuo: vt etiā idē B̄f. ait. Quedā ē p̄scia q̄ / videt̄ ip̄i h̄o bona z t̄n̄ ē mala z piculosa. z eōs / uerso. **L** Ut sc̄iam̄ discernere notem̄ s̄m̄ / doc. p̄scie d̄ntia z varietatē octuplicē. Pr̄ia d̄r p̄ / s̄p̄tuoosa. Sc̄da larga z nimis lata. Tercia ar / ta z nimis stricta. Quarta p̄urbata. Quinta in / q̄nata. Sexta timida. Septia erronea. Ultra sa / lutifera. Pr̄ia d̄r p̄scia p̄s̄p̄tuoosa. de q̄ B̄f. / vbi sup̄ dicit. Cōscia q̄dā est trāq̄lla s̄z nō bona vt / eoz q̄ i spe venie peccat̄ z dicit i corde suo q̄ de / nō req̄ret. hec ille. Tal̄ p̄scia timēda ē q̄ est male / dicta. Aug. Maledict̄ ois q̄ peccat̄ i spe. Exem / plū habem̄ d̄ adā q̄ in spe m̄ficor̄ die dei pecca / uit vt d̄r. ij. s̄niaz z a deo maledictus ē. B̄f. iij. / Talē deniq̄z p̄sciam habebit̄ z antip̄s. Neū q̄s / multi etiā nūc talit̄ p̄sumūt sine meritis sperātes / saluari. B̄f. dicit. Sine meritis sperare nō ē sp̄s / sed p̄s̄p̄tio. Sc̄da p̄scia est larga z nimis la / ta. vt est eoz q̄ sola maiora pctā mortalia p̄de / rāt z minora nō curāt nec reputāt esse pctā. Exē / pli gr̄a. Perituria nō p̄derāt nisi fiāt solēnt̄ co / rā iudice. Itē horredā luxuriā cū p̄p̄a vxore zc. ac / ibonestos tact̄ z amplex̄ intēctōe puocādī v̄gi / nē vel alienā vxorē nō curāt nisi actu peccēt. Itē / vsuras extigere p̄ mutuo. decipe etiā i emēdo vel / v̄dēdo p̄dere falso v̄l monet̄ nō p̄derāt. Itēz / furari de exactōibz cōitar̄ v̄l bonis ecclie. Itēz / dep̄datōes i bello iusto facere nō curāt z h̄mōi / s̄z q̄d differ̄ an in mare magnū an in flumie / minori mergat̄ cū hic sicut z ibi vtiq̄z mozieris / Qm̄ de pe. di. v. c. s̄rēs. Inno. dicit. Per vnicū so / lū mortale pctm̄ quodcūq̄z dānabit̄ h̄o inefnuz / Proinde Aureo. vbi sup̄ dicit. Lauēda ē p̄scia ni / mis larga q̄ dicit malū bonū. q̄z scribit̄ Esa. v. / Ne q̄ dicatis bonū malū z malū bonū. ponētes / lucē i tenebras z tenebras i lucē. **M** S̄z / tales excusare solēt se dicētes q̄ p̄scia nō rep̄hen / dit eos peccare mortalit̄. Quibz dicit̄ s̄z tho. / q̄d libeto. viij. q. vj. ar. v. q̄ cōscia errās in his ad / q̄ q̄s sc̄ire p̄t̄ z teneb̄ nō excusat hoim̄. Itē Bo /

Dominica tertia aduentus

nauem. etiā sup. ij. dis. xxxix. di. q. in faciēdo ꝑ ꝑec
pra dei ꝑscia n̄ excusat. vt patuit ser. ix. **Q** Ter
cia ꝑscia est arda vel nimis stricta. s. q. q̄s etiā ve
nialia pctā putat esse mortalia et dānabilia vt
orōnes solitas ad q̄s nō tenet dimittere. v̄l in io
co mēiri z hmōi iudicat esse mortalia. Nā quia
ꝑscus in medio ꝑsistit. mediū ḡ tenere in oibz bes
atiū est. vt dr. ij. Ethicoz. Nō valet igit ꝑsciaz ni
mis restringere nec nimis relaxare. qm̄ vt Ber.
ait. De qd̄ est nimis vertit in viciū. **J**re Aug. sup
Ps. dicit. Sapiētes grecoz z latinoz. ꝑ regula
dicūt. Ne qd̄ nimis. Exemplū. Si in cybara ly
re nimis soluant. aut si nimis attrahant. nō va
let. Similr z de anglo bois. **D**inc Aureo. vbi
sup. **L**auēda est ꝑscia nimis stricta qz ducit i de
speratiōez. Nā z **E**ccl̄s. viij. dr. Noli esse nimis iu
stus neqz ꝑ sapias q̄s necesse est. **Q**uarta cō
scicta dr̄ cōcurbara. de q̄ **B**erū. vbi s. di. **Q**ue
dā est ꝑscia nec bona nec tranquilla vt eozū q̄ in
multitudine pctōz suoz desperat. **A**lia est q̄dem
bona ꝑscia sed nō tranquilla. vt eoz q̄ iam ꝑuersi
ad dñm recogitat annos suos i amaritudine aie
Nec ille. **L**ōtra hmōi ꝑcurbara ꝑsciaz ne despe
ret. consideret hō q̄ sicut idē **B**erū recolligendo
dicit. **O**ia pctā mūdi diuie miscōdie cōpara sunt
q̄i gutta aq̄ ad pelagū maris. turbabor inq̄t ima
nitate pctōz meoz sed nō prurabor qz vulne
rū xpi recordabor: qm̄ mīma gutta sanguis xpi
suffecisset. ꝑ redēptiōe mūdi z oim̄ pctōz deletōe
Nec **B**erū. **Q**uīta ꝑscia dr̄ inq̄nata quā apl̄s
J. **L**ibm̄. iij. vocat ꝑsciaz cauteriatam. i. ꝑ signo
dānatiōis inusta z lesam vīz q̄ nō curat inq̄na
ri pctis maioribz z tñ timet minorā. sic faciebāt
pharisei decimātes mentā z oē oīus et gūiora le
gis ꝑtermittēbāt. **M**atth. xxiij. **C**alices mūda
bāt z māibz loz edebāt sed pleni erāt rapia z ini
q̄tate. **L**u. ij. **N**e cōtamiarent intrādo ꝑtorū ꝑy
laci timebāt: z de occidēdo in oēte xpo nō curabāt
in ꝑscia. **T**ales heu mō sunt mlti heretici ꝑsciaz
nō tenētes de heresi z carnalitate z ꝑsecutiōe fide
liū ac inobediētia eccl̄ie. sed d̄ mēdacio officioso
z hmōi vim maximā faciūt. **M**ulti etiāz clīētes
ꝑsciam hñt de nō ieiunādo sexta feria v̄l sabba
to. sed n̄ tenēt ꝑsciaz de spolijs z opp̄sitiōibz pau
perū. **S**exta ꝑscia est timida z scrupulosa q̄ i
oibz facti timet peccare mortali ex cōiecturis de
bilibz z incertis q̄ etiā dr̄ pusillanimitas. **C**ontra
qd̄ **E**ccl̄. vij. **N**oli esse pusillanimitis i aīa tua ero
rare z facere elemosynā ne despicias. **N**ā licet ti
mere debeam⁹ ne deū offendam⁹. si tñ cōtingat
offendere: ad p̄nīaz accedere nō timeam⁹ et deū
ozem⁹ vt de cetero ꝑtegar a pctis. z secure in deo
spem ponam⁹ qz nō pmittet nos cadere si cona
tū totū apponam⁹ vt vicia caueam⁹. **P**rop̄tea
¶ **Q**uestio occurit vtz hō q̄cūqz i facto fa
cillime ruat in pctm̄ mortale. **R**ūdet fm̄ doc. qz
boies illi q̄ sine timore dei viuūt valde faciliter
peccāt z sepe ꝑueniūt ꝑcipitare se in pctā. **N**āz si

emūt vel vedūt faciles sunt statiz piurare z ꝑri
mū decipe. **S**i bibūt n̄ curāt iebriari. **S**i cōmo
uent statiz volūt vindicare. si vidēt pulcrā ml̄ies
rē z cupiscūt. **S**ed boni boies q̄ timēt deū et fir
mū hñt. ꝑpositū cauēdi oīa pctā ac totū conatur
ad cauendū vicia adhibēt: sp̄are p̄nt qz n̄ faciliē
pmittet eos de cadere i mortale licz sepi⁹ peccēt
venialit. **U**n̄ **R**ich. de scō vic. dicit. **P**ctm̄ mor
tale q̄ntū mibi videt nō pōt cōmitti sine gūi cor
ruptiōe sui. sine gūi lesione primi: z sine magno
ꝑtēptu dei. **N**ec ille. **O** ḡ hō time deū. **S**ep̄tis
ma ꝑscia dr̄ erronea q̄ ouit ex ꝑdictis q̄ dicitur faci
endū fm̄ suū erroze. vt patet de hereticis z paga
nis. **J**re de xpianis mal̄ q̄ pctā nō deserūt v̄l nō
ꝑe penitēt: aliena nō restitūt cū possent. z tñ er
ronce credūt saluari. cū tñ h̄ certū sit qz sine vera
fide z sine vera p̄nīa pctōz nō pōt saluari. de pe.
dist. iij. §. **S**ine. **N**ā sicut bulla aliq̄ falsa cū dep
hēdit nō valet. ꝑ obtinendo bñficio. z insup is q̄
v̄sus est ea puniūt. extra de crimie fal. z ff. de fide
istruemē. l. xj. **S**ic ꝑscia boies falsaz fidē v̄l p̄nīaz
agēt cū in dei iudicio dep̄hēdit puniūt gehēna et
hereditate celesti ꝑuat. **O** ḡ tu xpiane ꝑdicas cō
scias caue. **O** **U**ltima ꝑscia est salutifera et
optima. sed q̄lis sit hmōi ꝑscia **B**er. z **H**ugo re
colligēdo di. **M**ltē sunt inq̄unt ꝑscie boim̄ sed
nulla melior q̄ q̄ hō ꝑscit seipm̄. **M**lti multa
sciūt z seipos nesciūt. s. q̄ seipm̄ nescit n̄l bñ nō
scit. qm̄ alia scire z se nescire qd̄ aliū est qz seipm̄
grau⁹ ꝑdēnare. eo qz seru⁹ scies volūtate dñi sui
z nō faciēs plag⁹ vapulabit ml̄e **L**u. xij. **N**ā sci
enti bonū z nō faciēs pctm̄ est illi **J**ac. iij. **I**deo
Hugo subdit. **P**uni ꝑerita pctā z fuge futura
et si tēptari ad peccandū sent: nō ꝑsentias z erit
pura ꝑscia. **B**ona q̄ppe z mūda ꝑscia est vbi est
puritas in corde: veritas in ore: z iusticia in ope
Nec ille. **P** **L**irca scōm de reformatiōe res
gulari ꝑscie **N**otādū qz fm̄ **A**nthon. flo. ꝑic. j. ti.
ij. ca. j. alioz qz doc. ꝑscie tradunt reglē fm̄ q̄s ser
uari ꝑscia debet z reformari: q̄s. ꝑut ad simpli
cū edificatiōez valēt b̄: cui⁹ ꝑscimur. **P**rima
regula est auosa scrupuloz amoto. nā scrupu
lositas nimia ꝑscie despanōem inducit. vt dicit
Berū. **I**deo q̄ntū possum⁹ iplos scrupulos ab
ijciam⁹ z deponam⁹ de ꝑscia. qz n̄ sūt viles sed
nocēt. sune em̄ qdā suspitiōes ꝑscie. **S**z scribit. vij.
q. j. c. **Q**ues. **P**ius papa di. **O**is suspitio pon⁹ ē
repellēda q̄ recipiēda. veritū oīno carere nequi
mus. qz **L**acellari⁹ i qdā tractatu suo di. **M**il
le surgūt ꝑcipue apd̄ aliq̄s scrupuli more canū
oblatrātes z eos q̄ volūt ire ꝑ viā dei: q̄s inq̄t cō
uincere z cōpescere meli⁹ qz ꝑ ꝑtēptū neqm̄. dñi
taxat iste ꝑtēpt⁹ sic regl̄at⁹ z timorat⁹ z ꝑsertiz ad
alteri⁹ saltē supioris ꝑsilii. nā z in talibz req̄ren⁹
dū est ꝑsilii exptoz deuotoz z hmōi. nec curan
dū ē de rursibz fantalsijs q̄si blaſfemic⁹ z fides et
hmōi. qz vt idē **L**acellari⁹ di. aliq̄n̄ pl⁹ merito
rū est velle credere z velle dolere de pctis. licz nō

nō possit sensibilt dolere q̄ esset cordeten? crede
 re vlt sensibiltiter dolere. pbat p illō ps. Desideri/
 um paup̄ez exaudiuit dñs: ppa. cordis e. audi.
 aur̄ tua. Et ita iudicat nos de^o fm rōnis supio
 ris arbitriū volūtatē z iudiciū. z n̄ fm ea q̄ nob
 iuit z p̄nitētibz portio sensualitatē inferior adue
 bit z pducit i volubiltate imaginatōis z fāra/
 siāz. Dinc Bre. ait. q̄ cogitatio q̄ntūcūqz imū/
 da mētē nō polluit quā p volūtatē z sensus n̄ in
 flectit. Un̄ idē Lācellari^o i tract. de regul̄ mora/
 libz ait q̄ p̄siliū salubre ē frēq̄ntē agere z scrupu/
 los leues vitādo eos ad alioz iudiciūz q̄ntū^o ex
 suctudie fiat hō robust^o solid^o z tranq̄ll^o i exer
 citio spūali. Nec ille. **Q** Sed q̄rit hic vnde
 causat tal^o p̄scia scrupulosa z rōnea. R̄ndet fm
 Antho. vbi s̄. alioz qz doc. q̄ causat ex pluribus
 Aliq̄n ex caus̄ naturalibz vicz ex cōplexiōe ad t̄/
 morē idonea. vt in vetul̄ femis z in melācolicis
 et ex egritudine melācolica p quā ledit̄ imagina/
 tio capitis z q̄ntū rō fm Galienū z Aucennā. z
 tūc remediū adhibere est p̄hiscoz. q̄ntūz autē cau
 sat ex diabolicis tēptatiōibz q̄ cuz nō p̄nt spūales
 hoies ad manifesta p̄tā iducere: conant̄ saltē p
 hmōi scrupulos z fatāsiāz i bonis opibz ipedi/
 re vt necozare nec tēptari libeat. vñ Bre. dic̄ q̄
 diabolus assidue tēptat vt falsz tēctio vincat. et
 tūc optimū remediū ē recurrere ad passiōis xpi
 memoriā z deuotā oratiōez. Itē aliq̄n causat ex
 indiscreta exercitatiōe vigiliē vlt ieiunioz p q̄ de
 struit caput. aliq̄n vō ex societate z p̄uersatione
 scrupulosoꝝ. qz vn^o scrupulosus male istruēdo
 facit alii scrupulosū. Lauēde sūt q̄hmōi cause.
 z fm p̄siliū sapientiū debēt deponi. Quid sit autē
 scrupulū p̄scie dictū fuit ser. xj. **R** Scōa
 regla est benigna p̄ceptoz declaratio z discreta
 epicheisatio. i. interpretatio. Equas em̄ quā phus
 noiat epicheia p̄poderat iur̄ rigozē fm iurisp̄/
 tos. Est autē equas epicheie iusticia p̄satis oibus
 circūstātijs p̄ticularibz dulcore mīcōdie t̄pata. vt
 sic teneat̄ benigna snia. Un̄ p̄hs. v. Et̄. dic̄. Epi
 cheia interpretatiua legū melioz ē q̄ iusticia legal̄
 Et sic debem^o p̄cepta dei z ecclie sp̄ benigne iter/
 p̄tari. z in foro p̄tēctioso ei^o est interpretari cui^o ē cō
 dere vel sentētiare. sed in foro p̄scie p̄inet ad quē
 libet p̄ facto suo si t̄n rōnabilit̄ iter p̄tēt. Dec An
 tho. vbi s̄. Et fm Johannē de Ambro ponit idē
 Anthoñ. plures doctrinas ex q̄bz p̄ informatiōe
 pauca accipiam^o. Prima est q̄ inf̄ durā z beni
 gnā sentētiā circa p̄cepta sp̄ benigna est pon^o in/
 terptatio faciēda. Qd̄ etiā asserit̄ Bull. Rō. qz p̄
 cepta dei z ecclie nō sūt ad tollēdū oēm spūalem
 dulcedinē: q̄lis certe tollit̄ q̄n nimis scrupulose
 p̄cepta interpretant̄. Scōa doctrina est fm v̄tutez
 epicheie q̄ nec de^o nec etiā ecclia p̄ sua p̄cepta in
 tēdit obligare ad vitē possibile vlt ipossibile. extra
 d̄ reg. iur̄ li. vj. nā Math. xj. Qn^o meū leue. Un̄
 n̄ obligat ad h̄ q̄ aliq̄s sic fatu^o zc. Dec oia An
 tho. vbi s̄. Subdiū rōnez. nā in noua lege iter p̄

taf̄ impossibile qd̄ vitē ē possibile v̄puta nimia
 hñs difficultatē. Exēplū ponit de vor̄ stult^o z ni
 mis difficultibz implere q̄ meli^o ē i alia opa tali ho i
 possibilia cōmutare. Tercia doctrina q̄ in q̄ctūqz
 casu p̄mittens facere id qd̄ lex iponit. s. positi
 ua ecclie possit aliq̄s excusari a p̄ctō si h̄ facit si
 ne p̄ceptu p̄ v̄tute epicheie rōne alicui^o picli cōsi/
 derari. vlt aliq̄n etiā excusat p̄suetudo si sit p̄scri/
 pra. nā p̄suetudo est optia legū in sp̄ez. extra de
 p̄suetu. c. Lū dilect^o. Quarta doctrina q̄ q̄n de
 moralibz sūt opiniōes doctoz p̄tice: bonā p̄scia z
 hō formaret sibi tenēdo vnā illaz. t̄n consulēdo
 p̄tos z fm h̄ opari. sic em̄ excusat qz fecit qd̄ po/
 tuit nec de^o plus req̄rit. Nā Alb. dic̄ q̄ qlibet hō
 simplex cū salute pōt seq̄ i p̄silijs quācūqz opini
 onē voluerit dūmō adhercat opiniōi alicui^o ma
 gni doctoris: dū t̄n opiniō illa nō sit reprobatā.
 Qz autē Bre. dic̄. Bonaz mētū ē ibi culpā aḡce
 re vbi nō est culpa. dist. v. Ad ei^o. dic̄ glo. Agno/
 scere. i. timere z nō p̄ assensū firmū dēmiare. qz
 h̄ esset piculosuz fm Lācellariū. Dec oia Anth.
 vbi s̄. plura q̄ ponit dimitto. qz n̄ sūt necessaria
 pp̄lo. **S** Tercia regla. cordis ad gr̄az p̄pa
 ratio qd̄ sit p̄ p̄niam. Bern. Duo faciūt bonam
 p̄scia z. de p̄terit^o penitere veracit̄. z a futur^o absti
 nere. Quarta est diuie scripture indagatio z di
 uini v̄bi auditio. Un̄ Hiero. ad Nepotianum
 S̄pturas sepi^o lege z. s. audi. audies em̄ sapiēs
 sapiētiōz erit Prouer. j. ca. Quira est exorōtiō
 dep̄ctio. Jac. j. Si q̄s v̄m indiget sapia postu
 let a dō z dabit. Exēplū d̄ brō fr̄a. q̄ hmōi tēpta
 tiones spūs orōne fugauit z a deo illustrari me
 ruit. Sexta ē fidei adhibitio sapientiū z bonoz
 iudicio. Un̄ Lācellari^o parisiē. i. iij. de vita aie
 di. Unū h̄ generale dam^o documētū. credere vicz
 sapientiōz z bonoz iudicio. z p̄ cōes eoz snias n̄
 leuē sibi formare scrupulos anxios z timidos.
 Proinde tu hō vicz simplex in dubijs p̄scie tue
 p̄sulere p̄fessorē p̄tū debes. Septia est hūilit̄
 plat^o obediō. Debet ei hō i talibz scrupulof̄ et i
 oibz alijs dū certitudinal̄ p̄ deū p̄latus n̄ p̄cipit
 obedire. z sic excusat. Un̄ legit̄ de q̄dā discipulo
 bti Bē. qz cū nō posset deponere scrupulos su/
 os nec aueret p̄ illos celebrare: dicit ei Bē.
 Uade frat̄ z i fide mea celebret. obeduit ille sim
 plicit̄ z ois scrupul^o ille p̄petuo recessit. Ultra
 regla est supbe singularitatē deuicatio. qz error
 cōscie manē orit̄ ex singularitate q̄ hō sequēs p̄/
 priū sensuz nō p̄tēctat seq̄ndo vitā alioz bonoz.
 Un̄ ps. Singular^o ser^o depast^o ē ea. s. p̄scia z tāqz
 dñi vineā. Un̄ Silb^o dic̄ qz vn^o q̄dus hūilitatē ē
 nō decliare a cōi via bonoz. sic inq̄t ē vn^o q̄d^o su
 pbie singularē vitā ducere. Et̄m. Quidā voluit
 viuere sine oibz p̄ctis etiā venialibz z noluit vti
 vestibz: trāsīēs in heremū. cūqz punctur^o crebris
 muscaz molestaret̄ cecidit i tristitiā z inde in de
 sperationē. z sic redijt ad fr̄es: qz orōnibz z infor
 matiōibz infirmitatē suaz recoq̄uit. qz sic scribit̄

Dominica quarta aduentus

Eccl. viij. Nō est hō iust⁹ in t̄ra q̄ nō peccet. Ut ḡ loqr̄ cū Dugone D hō stude vt sit tibi p̄scia bo/ na vt p̄ducas deuz ad cordis hospitia. **T** Circa terciū de p̄scie male mesticia z bone fidu/ cia. s̄hāda i cruce xp̄i vt breui⁹ finē smonis faci am⁹ sufficiat declarari i exēplo cruc̄ xp̄i. qd̄ des uor⁹ hō qd̄ā p̄posuit añ ocl̄os suos mētales z dī x̄i itra se. Ecce crux xp̄i facta est tribunal iudicij vt ait Aug. Duo latrōes sub cruce xp̄i significāt hoīes sub cruce xp̄i vexillo exītes. i. xp̄ianos. bo nus latro eos significat q̄ sūt bone p̄scie. malus male. Intueamur ḡ carissimi z nos mente quō xp̄s exhibuit siḡ fiducie oībo bone p̄scie hoībo in exēplo boni latronis. z p̄ xp̄i siḡ mesticie mal⁹ i exēplo mali latronis. P̄rio qd̄ē qz bonū p̄uersū ad p̄nīaz saluauit. malū āt latronē idurātū dā nauit. Scdo qz bono latrōi supplicātū dixit xp̄i Hodie mecū eris i paradiso. malo nil boni p̄misit. p̄ siḡ qz bona p̄scia saluabit z i se paradisu bz. s. qz dēu. mala autē isernalē h̄mē p̄scie. De q̄ Esa. vlti. Uermis eoz nō moriet. Tercio qz bon⁹ latro a dextr̄i posit⁹ fuit. mal⁹ a sinistr̄i xp̄i. Sic et bone p̄scie hoīes i iudicio erūt a dextr̄i cū sc̄is. mali a sinistr̄i cū d̄mōib⁹. Quarto qz xp̄s manū dextrā in cruce extēd̄az habuit sup bonū latronē i signū b̄ndictōis bone p̄scie. sinistrā sup malū i signūz maledictōis. qd̄ faciet i iudicio dicēdo bōis. Ue nite b̄n. pa. mei. z e xp̄io dicēdo mal⁹. Ite maledi. i siḡ. c̄nū. Math. xxv. Quito qz br̄a h̄go maria sub cruce stetit a dextr̄i xp̄i z sic a p̄re boni latro nis in signū qz bonā p̄sciam diligit z malā odit. Sero xp̄s fiduciā bōis p̄stitit i h̄ qz caput faciē z os xp̄i bonū latronez icliauit. p̄ siḡ qz diligit bonā p̄sciam z osculari uult. sed malā detestat. Septio qz codē mō aurē xp̄i bonū xp̄s iclina uit. i. signū qz bonā p̄sciaz exaudit i orōne. Ultio qz lat⁹ z cor ab ea p̄re apiri uoluit. s. a dextr̄i qua p̄re erat bon⁹ latro z nō a sinistr̄i. in signūz qz nō male sed bone p̄scie p̄cedit a p̄re dextr̄i uisione. Uñ Aug. in qd̄ā ser. de spe z p̄scia dīc̄ sic. O felix p̄scie puritas. o felix sc̄e p̄scie iocūditas. paradī sus deliciaz varijs florib⁹ p̄pata. gr̄a celesti irri gata. thalam⁹ xp̄i. O sc̄a p̄scia a dhuc in t̄ra es z iā in celis bitas. Nec ille. Rogem⁹ ḡ xp̄m zc̄.

Dñica quarta aduentus Sermo. j. cum euā gelio pro simplicibus.

strate viam do

p̄ mini Luc. iij. **U** Ecclia hortari uolēs nos ad p̄pandā viā t̄po uenit/ entū aīaz. legit euāgelū in q̄ Jobes dīc̄ hec v̄ba elamasse qd̄ ponit̄ hic zc̄. Anno. xv. iperij Tiberij cesar⁹. p̄curate p̄tio p̄lato iudeā. tetrarcha autē galilee herode. philippo autē fratre ei⁹ tetrarcha p̄tucee z Traconidis regiois. z Lisania abī linc tetrarcha sub p̄ncipib⁹ sacer. anna z caypha factū est v̄bū dñi sup Jobānē Zacharie filiū in

deserto. z uenit in oēm regionē iordanis p̄dicās baptisimū p̄nīe i remissione p̄ctōz sic sc̄ptū est in li. ser. Esaie. p̄be. Uox clamāt⁹ i desro pate viāz dñi: rectas facite semitas ei⁹. oīs uall̄ implebit⁹ z oīs mōs z coll̄ būliabit⁹ z erūt p̄raua i directa z aspa in vias planas. z uidebit oīs caro saluta re dei Luc. iij. ca. In sacro euāgelio hoc fra tres carissimi t̄ria mysteria describunt.

Primū de p̄curatoris xp̄m p̄dicat⁹ t̄pe vt patz Scdm̄ de uie p̄ aduētū xp̄i p̄paratōe. cū dī. pa/ Tercū de aduēt⁹ xp̄i manū (rate uia zc̄. festatione. ibi. uidebit oīs ca. salu. zc̄.

Circa p̄mū Notādū qz t̄ps p̄dicatōis Jobis baptisite describit⁹ p̄ noīa triplicē p̄ncipat⁹. p̄mo p̄ nomē cesar⁹ ipan⁹ p̄ mūdū. scdo p̄ noīa tetrar chaz. tercio p̄ noīa sacerdotuz. Quare h̄ nisi p̄ certitudinē hui⁹ hystorie ostēdēdā z Jobis auto ritatē p̄dicatū. quē de⁹ añ xp̄m misit p̄curatorē vt ip̄m hoībo annūciaret uenitē z testimoniū t̄po ferret q̄tin⁹ hoīes ip̄m aḡscerēt z p̄ fidē suscipent. vt hec dīc̄ Lyra. Pro h̄ aduertēdū est qz gene ralis reglā diuīe p̄udentie est quā sp̄ a p̄ncipio mūdū vsqz finē seruauit qz qñ aliq̄ inouatio uel mutatio debet fieri i mōdo sp̄ de⁹ aliquē p̄mittit vt gētes se p̄parēt. Exēpliḡra. T̄pe qz p̄ diluuiuz uoluit de⁹ mūdū delere. p̄ p̄ctā hoīm et abluē re. p̄misit Noe p̄dicatē añ centū annos vt peni terēt. sed illi deridebāt nec curabāt. uenit diluui um z oēs illos p̄didit. Itē t̄pe qz liberare uoluit pplm̄ isrl̄ ex egypto p̄misit Moy. z Harō vt auī sarēt regē pharaonē z egyptios. et qz nō credidē rūt nec obedierūt: in mari perierūt. Itē qñ uoluit hierlm̄ z iudeos. p̄ p̄ctā dare in captiuitatē ba bilonicā p̄misit Hieremias zc̄. Itē qñ uoluit Ni niue subuertere p̄misit Jonā. ad cui⁹ uocē peni tentiā egerūt. z sic libati sunt. Sic etiaz qñ de⁹ p̄ xp̄i aduētū renouare uoluit totū mūdū: p̄misit Jobānē p̄curatorē. et de hoc euāgelū dīc̄ qz anno xv. Tiberij zc̄. Nota qz Octauian⁹ august⁹ ipa uit. lvij. annis. sub q̄ anno. xliij. imp̄ij ei⁹ nat⁹ fuit xp̄s. Silr̄ z iohes p̄ dimidiū annū añ xp̄m. Uñ post xp̄i natiuitatē August⁹ uixit. xv. annis. z ip̄i successit iste Tiberij cui⁹ ip̄ij anno. xv. iā xp̄s et Jobes erāt. xxx. annoz et tūc ceperūt p̄dicare.

Sed q̄re t̄rū t̄pis uoluit t̄ps expectare ad p̄dicandū. Rūdet̄ fm̄ Lyra. qz h̄ est t̄ps debiti regularit̄ p̄dicatōis. eo qz tūc uiget eras uiril. Uñ z Joseph. xxx. annoz erat qñ stetit corā Phara one Sen. xli. et Ezechiel. p̄ba qñ incepit p̄bare Ezech. j. Hinc extra de elec. c. Cum in cūct⁹. dī qz eras p̄ficiēdoz ad ep̄atum sunt. xxx. anni cōpleti Alioz autē p̄ficiēdoz ad curā aīaz vt p̄s biteroz parochialū z h̄mōi. z etiā ordinādoz p̄s bitero rū iure antiq̄. xxx. anni fuerūt. vt patz dist. lxxvij Si q̄s. z c. se. Sed necessitate iminētē dīp enīati ue p̄cessuz est a. xxv. anno ichoādo ordiari vt dīc̄ glo. ibidē. Ideo xp̄s. xxx. āno p̄dicauit. Deniqz in euāgelio describunt noīa tetrarchaz. vbi fm̄